

Analýza možností financování projektů obce Březnice ze strukturálních fondů EU

Veronika Vavrušová

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav ekonomie
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika VAVRUŠOVÁ**
Osobní číslo: **M07363**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**

Téma práce: **Analýza možností financování projektů obce
Březnice ze strukturálních fondů EU**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. teoretická část

- Popište vývoj, cíle, principy a nástroje regionální politiky EU.
- Prostudujte strategické dokumenty regionální politiky EU v ČR, zaměřte se na operační program ROP.

II. praktická část

- Analyzujte projekty obce Březnice financované ze strukturálních fondů EU.
- Zjistěte úspěšnost obcí při získávání prostředků z EU.
- Navrhněte oblasti dalšího možného rozvoje obce, který by byl financován z fondů EU.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

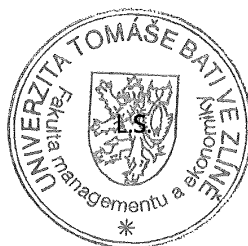
Seznam odborné literatury:

- [1] BOHÁČKOVÁ, Ivana, HRABÁNKOVÁ, Magdalena. Strukturální politika Evropské unie. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
[2] MAREK, Dan. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2. aktualiz. vyd. Brno : Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
[3] PŘICHYSTAL, Aleš. Kuchařka pro žadatele z fondů EU : aneb Jak uvařit dobrý projekt. 1. vyd. Nymburk : Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.
[4] VILAMOVÁ, Šárka. Jak získat finanční zdroje Evropské unie. 1. vyd. Praha : Grada, 2004. 196 s. ISBN 80-2470-828-0 .
[5] WOKOUN, René. Strukturální fondy a obce I. 1. vyd. Praha : ASPI, a. s., 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Jitka Kloudová, Ph.D.**
Ústav ekonomie
Datum zadání bakalářské práce: **6. dubna 2010**
Termín odevzdání bakalářské práce: **21. května 2010**

Ve Zlíně dne 6. dubna 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Ing. Zuzana Dohnalová, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- Odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně ...12...5...2010

Veronika Kavová

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato práce se zabývá analýzou možností financování projektů obce ze strukturálních fondů EU. Náplní teoretické části je rešerše literatury týkající se hospodaření obce, obecního marketingu a fondů EU určených k financování různých aktivit obcí v programu ROP Střední Morava. Na základě nabytých znalostí jsou provedeny potřebné analýzy v části praktické. Prostřednictvím analýzy hospodaření obce a analýzy již realizovaného projektu sportovně-kulturního areálu práce zkoumá, jaké má obec Březnice možnosti v oblasti financování projektů občanské infrastruktury a zda je využívání dotací ze strukturálních fondů EU východiskem pro financování rozvoje malých obcí. Na základě analýzy vývoje demografických ukazatelů a marketingového výzkumu pak zjišťuje, jaký vliv má budování občanské infrastruktury na život občanů a v jaké míře může ovlivnit image obce.

Klíčová slova: nástroje regionální politiky EU, hospodaření obce, marketing obcí, SWOT analýza, teritoriální marketing, marketingový mix obce, demografické ukazatele, marketingový výzkum

ABSTRACT

This bachelor thesis is concerned with analysis of possibilities to finance the municipal projects from structural funds of the EU. Contents of the theoretic part is literature research of materials relating to municipal management and marketing or structural funds of the EU which are set to finance some municipal activities in the ROP Střední Morava programme. On the basis of acquired knowledges are made necessary analyses in the practical part. Through the analysis of municipal financial management and the analysis of cultural and sports centre's project, that was built up last year, this bachelor thesis tries to realize, which possibilities Březnice has in the area of civil infrastructure's financing and if the using of the EU's structural funds is way out to finance small village's development. On the basis of analysis of demographic development and marketing research, this thesis investigates, how the building of civil infrastructure influences a quality of citizen's life and image of municipality.

Keywords: instruments of regional policy of the EU, municipal management, municipal marketing, SWOT analysis, teritorial marketing, municipal marketing mix, demographic indicator, marketing research

Chtěla bych poděkovat vedoucí mé práce, doc. Jitce Kloudové, která mi pomohla najít cestu ke stanoveným cílům a vždy mně ochotně poradila. Bez jejích cenných námětů a připomínek by tato práce nejspíš nikdy nevznikla.

Dále mé díky patří starostovi obce Březnice, Josefu Hutěčkovi a administrativní pracovníci obce, Ireně Haluzové, kteří mi poskytli veškeré potřebné podklady a ve všem mi vyšli maximálně vstříc.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 REGIONÁLNÍ STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU	13
1.1 VZNIK A VÝVOJ REGIONÁLNÍ POLITIKY EU	13
1.2 CÍLE, PRINCIPY A NÁSTROJE REGIONÁLNÍ POLITIKY EU.....	14
1.2.1 Cíle regionální politiky EU	14
1.2.1.1 Cíl 1: Konvergence	14
1.2.1.2 Cíl 2: Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.....	14
1.2.1.3 Cíl 3: Evropská územní spolupráce	14
1.2.2 Principy regionální politiky EU	14
1.2.3 Nástroje regionální politiky EU	14
1.3 STRATEGICKÉ DOKUMENTY REGIONÁLNÍ POLITIKY EU POŽÍVANÉ V ČR.....	15
1.3.1 Regionální operační programy	15
1.3.1.1 ROP Střední Morava.....	15
2 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE	16
2.1 ZÁKLADNÍ POJMY	16
2.1.1 Definice obce	16
2.1.2 Působnost obce.....	16
2.1.3 Funkce obcí	16
2.1.4 Orgány obce	17
2.2 ROZPOČET OBCE.....	17
2.2.1 Rozpočet jako bilance	18
2.2.2 Rozpočet jako finanční plán.....	18
2.2.3 Rozpočet jako nástroj prosazování cílů regionální politiky.....	18
2.2.4 Tři rozměry rozpočtu.....	19
2.2.5 Struktura územního rozpočtu	19
2.2.5.1 Běžný rozpočet	19
2.2.5.2 Kapitálový rozpočet.....	19
2.3 PŘÍJMY ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	19
2.3.1 Daňové příjmy.....	20
2.3.1.1 Regionální daně	20
2.3.1.2 Svěřené daně	20
2.3.1.3 Sdílené daně.....	20
2.3.2 Transfery a dotace	21
2.3.2.1 Význam a přidělování transfer a dotací	21
2.3.2.2 Druhy dotací	21
2.3.3 Nedaňové příjmy	22
2.3.3.1 Nenávratné zdroje – úvěry a půjčky	22
2.4 VÝDAJE ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	22
2.4.1 Členění z hlediska infrastruktury	22
2.4.2 Členění podle funkcí veřejných financí	23
2.5 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	23
2.5.1 Druhy třídění rozpočtové skladby	23
2.5.1.1 Druhovité třídění příjmových operací.....	23

2.5.1.2	Druhové třídění výdajových operací.....	24
3	MARKETING OBCÍ	25
3.1	MARKETINGOVÉ PROSTŘEDÍ OBCE	25
3.1.1	Demografické prostředí.....	25
3.1.2	Ekonomické prostředí	25
3.1.3	Politicko-právní prostředí.....	26
3.1.4	Sociálně-kulturní prostředí.....	26
3.1.5	Přírodní prostředí	26
3.1.6	Technologické prostředí.....	26
3.2	MARKETINGOVÝ MIX OBCE	26
3.3	TERITORIÁLNÍ MARKETING.....	27
3.3.1	Segmentace teritoriálního marketingu	27
3.3.2	Financování teritoriálního marketingu	28
3.4	EKONOMICKÁ ANALÝZA VEŘEJNÝCH PROJEKTŮ.....	28
3.4.1	Kvalitativní metody hodnocení.....	29
3.4.1.1	SWOT analýza.....	29
3.4.1.2	Analýza vnitřních faktorů obce.....	29
3.4.1.3	Analýza vnějších faktorů v obci	30
3.4.2	Kvantitativní metody hodnocení.....	30
3.5	TECHNIKY MARKETINGOVÉHO VÝZKUMU	30
3.5.1	Dotazník	31
3.5.2	Osobní rozhovor.....	31
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
4	PROFIL OBCE BŘEZNICE.....	33
	POLOHA, ROZLOHA A POČET OBYVATEL OBCE	33
4.1	OBECNÍ SAMOSPRÁVA	33
4.2	SLUŽBY OBČANŮM	33
4.3	SPOLKY A KLUBY	33
4.4	PODNIKATELÉ	34
4.5	DOPRAVNÍ DOSTUPNOST OBCE	34
5	STANOVENÍ PŘEDPOKLADŮ	35
5.1	PŘEDBĚŽNÁ SWOT ANALÝZA.....	35
5.2	STANOVENÉ PŘEDPOKLADY	36
6	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE BŘEZNICE	37
6.1	ANALÝZA PLNĚNÍ ROZPOČTU OBCE V LETECH 2007 - 2009	37
6.1.1	Příjmy a výdaje obce a jejich vývoj	39
6.1.1.1	Příjmy obecního rozpočtu	39
6.1.1.2	Výdaje obecního rozpočtu	41
6.1.1.3	Krytí kapitálových výdajů	42
6.2	ANALÝZA MAJETKOVÉ A KAPITÁLOVÉ STRUKTURY OBCE	43
6.2.1	Horizontální analýza aktiv	43
6.2.2	Horizontální analýza pasiv.....	44
7	ANALÝZA VÝVOJE DEMOGRAFICKÝCH UKAZATELŮ V OBCI BŘEZNICE	45

7.1	VÝVOJ POČTU OBYVATEL OBCE BŘEZNICE	45
7.1.1	Vývoj počtu obyvatel obce v jednotlivých věkových kategoriích	46
7.1.2	Vývoj procentuelního složení obyvatel Březnice	46
7.1.3	Vývoj přírůstků a úbytků obyvatel Březnice	47
8	HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI PROJEKTU SPORTOVNĚ - KULTURNÍHO AREÁLU	49
8.1	FINANČNÍ UDRŽITELNOST PROJEKTU	49
8.2	EKONOMICKÁ UDRŽITELNOST PROJEKTU.....	51
8.2.1	Vývoj nezaměstnanosti v obci Březnice	52
9	VÝZKUM SPOKOJENOSTI OBČANŮ SE SPORTOVNĚ – KULTURNÍM AREÁLEM	53
9.1	PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY	53
9.2	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	53
9.3	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU	54
9.3.1	Hodnocení sportovně – kulturního areálu v souvislosti s věkem respondentů	54
9.3.2	Hodnocení zvýšení atraktivnosti pro mladé rodiny v souvislosti se zbudováním sportovně – kulturního areálu.....	55
9.3.3	Hodnocení přínosu vybudování sportovně-kulturního areálu pro postavení starosty v obci	56
9.3.4	Hodnocení využívání sportovně – kulturního areálu	56
9.3.5	Možnost rozšíření provozu tohoto areálu.....	57
9.3.6	Hodnocení negativních dopadů v podobě hluku a zvýšeného dopravního provozu v obci.....	58
9.3.7	Jak vnímají Březnici její občané	59
9.4	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	60
10	DOPORUČENÍ.....	61
	ZÁVĚR	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	64
	SEZNAM ELEKTRONICKÝCH PRAMENŮ.....	66
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	67
	SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ	68
	SEZNAM TABULEK.....	69
	SEZNAM PŘÍLOH.....	70

ÚVOD

Za cíl mé práce jsem si stanovila na základě již realizovaného projektu Sportovně-kulturního areálu v obci Březnice, financovaného z fondů EU v rámci ROP Střední Morava, analyzovat možnosti financování dalších projektů obce Březnice ze strukturálních fondů EU.

Teoretická část má tři kapitoly a je rešerší literatury týkající se problematiky regionální politiky EU, hospodaření a fungování obce, marketingu obcí a marketingového výzkumu. První kapitola blíže studuje regionální politiku EU, její vývoj, principy, nástroje a konečně strategické dokumenty regionální politiky EU využívané v ČR, konkrétně v územním celku Střední Morava. Druhá kapitola se zabývá tím, jakým způsobem obec funguje a hospodaří, a to přes orgány obce a jejich kompetence až po rozpočet, jeho příjmové a výdajové složky, druhy, funkce a význam vůbec. Poslední kapitola teoretické části studuje marketing obcí, prostředí, ve kterém působí, druhy jeho financování, význam jeho implementace. Závěr kapitoly se zabývá ekonomickou analýzou veřejných projektů, marketingovým výzkumem a technikami, které se při nich používají. Jsou důležitou zpětnou vazbou již realizovaných veřejných projektů a taky generují informace nezbytné pro výběr správné alternativy při realizaci nových.

Praktická část sestává ze sedmi kapitol. V první části je vytvořen profil obce Březnice obsahující všechny důležité informace o obci, přes polohu a počet obyvatel až po dopravní dostupnost. Druhá část je pro práci klíčovou, protože jsou v ní stanoveny předpoklady, které jsou předmětem prováděných analýz. Následující část už je analytickou částí, konkrétně se zabývá analýzou hospodaření obce, a to prostřednictvím analýzy plnění obecního rozpočtu a rozvahy obce. Kromě toho taky zkoumá, do jaké míry obec využívá dotace.

Čtvrtá část sestává z analýzy demografických ukazatelů a jejich vývoje v obci, přičemž pracuje s vývojem počtu obyvatelstva, jeho struktury a věku, přirozených přírůstků, popř. přírůstků stěhování. Další hodnotí již realizovaný projekt sportovně-kulturního areálu financovaný z fondů EU, a to z hlediska finančních a socio-ekonomických přínosů. Šestá část je již ryze marketingová a je interpretací výsledků dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zjistit, jak jsou občané Březnice se sportovně-kulturním areálem spokojeni, zda je využíván a zda realizace tohoto projektu nějak napomohla image vedení obce i obce samotné. Poslední, závěrečná kapitola je stručným doporučením pro obec v oblasti realizace projektů financovaných z EU, vycházející z výsledků provedených analýz.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REGIONÁLNÍ STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU

1.1 Vznik a vývoj regionální politiky EU

Z počátku nebyla regionální politice věnována ze strany Společenství žádná zvláštní pozornost. EHS se soustředilo spíše na náročné cíle v oblasti budování celní unie, aby bylo v budoucnu možno realizovat jednotný vnitřní trh, dále pak na tvorbu základů společných politik (zemědělské, obchodní, dopravní), na vymezení vztahů mezi Společenstvím a třetími zeměmi, stejně jako na vztahy mezi jednotlivými členy EHS. Mimořádná pozornost pak byla věnována otázce sociální. Právě tato otázka pak přispěla k myšlence potřeby regionální politiky EU.

Šedesátá léta přinesla vznik Evropského sociálního fondu s cílem přispívat k rekvalifikaci pracovníků a čelit nezaměstnanosti mládeže, Evropský zemědělský podpůrný fond a záruční fond určený k financování společné zemědělské politiky. [2]

V 70. letech vzniká oficiálně regionální politika a je podpořena vznikem Thompsonovy zprávy. V této zprávě je zakódováno několik zásad, z nichž nejdůležitější je asi snaha Společenství o řešení nerovnoměrné koncentrace ekonomických aktivit, dále pak ustanovila Fond regionálního rozvoje, jakožto hlavní finanční nástroj, který bude poskytovat prostředky s ohledem na priority Společenství, nikoliv na priority jednotlivých členů. [8]

V osmdesátých letech přistoupilo do Společenství Řecko, Španělsko a Portugalsko, jelikož se jednalo o země, které byly ve velké míře závislé na zemědělství a po stránce ekonomické na tom byly mnohem hůře než stávající členové, a tak došlo k posílení tlaku na regionální politiku. [2]

Až devadesátá léta přináší regionální politiku v pravém smyslu slova. Snižování diferencí mezi členy Společenství má být dosahováno prostřednictvím tří strukturálních fondů, a to Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF), Evropského sociálního fondu (ESF) a Evropského zemědělského garančního a podpůrného fondu (EAGGF), později vznikl ještě fond kohezní, který měl pomáhat slabším zemím plnit maastrichtská kritéria (nepočítá se mezi strukturální fondy).

Významným dokumentem pro rozvoje regionální politiky EU byla též Maastrichtská smlouva z 1. 11. 1993, který si za prioritu klade podporu vysokého stupně zaměstnanosti a udržitelného rozvoje, a to prostřednictvím posílení sociálně-ekonomické soudržnosti a budoucím zavedením jednotné „evropské“ měny. [8]

1.2 Cíle, principy a nástroje regionální politiky EU

1.2.1 Cíle regionální politiky EU

Mě pro moji práci zajímaly především cíle v programovém období 2007 – 2013.

1.2.1.1 Cíl 1: Konvergence

Cíl Konvergence je zaměřen na podporu růstu zaměstnanosti a na tvorbu pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích, tzn. v regionech, jejichž HDP nedosahuje 75 % průměru EU. Na cíl Konvergence je poskytnuto zhruba 82 % všech finančních prostředků regionální politiky EU.

1.2.1.2 Cíl 2: Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Cílem číslo 2 je regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Tato podpora se vztahuje na ty země, jež nespádají pod cíl Konvergence, tedy pro ty, jejichž HDP se pohybuje nad 75 % evropského průměru. [2, 8, 4]

1.2.1.3 Cíl 3: Evropská územní spolupráce

Cíl Evropská územní spolupráce se soustřeďuje na zlepšení příhraniční a meziregionální kooperace, čímž se snaží dosáhnout další integrace EU. Hlavními prioritami je podpora vědy, výzkumu, informační společnosti a životního prostředí. [2, 8]

1.2.2 Principy regionální politiky EU

Pro období pro moji práci strategické se jedná o pět hlavních principů, a to o princip koncentrace (koncentrování se na plnění základních cílů Evropského společenství), partnerství (úzká a aktivní spolupráce na všech etapách administrace strukturálních fondů mezi Evropskou komisí a odpovídajícími orgány), programování (proces organizování, rozhodování a financování za účelem provádění dlouhodobé spolupráce EU a členského státu), adicionality (prostředky EU nemají pokrývat celý projekt), monitorování a vyhodnocování.

1.2.3 Nástroje regionální politiky EU

Nástroji regionální politik EU se rozumí strukturální fondy používané za účelem dosažení cílů. V období od roku 2007 – 2013 jejich počet poklesl na tři, a to Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), Evropský sociální fond (ESF) a Kohezní fond (Fond soudržnosti). [16, 17]

1.3 Strategické dokumenty regionální politiky EU požívané v ČR

Když Česká republika přistoupila do EU, vznikla nutnost vypracovat řadu strategických a programových dokumentů, které by umožnily využívat regionální politiku EU. U nás jsou tyto dokumenty dvojí, a to takové, které slouží k aplikaci národní politiky podpory regionálního rozvoje na takové, jež slouží k aplikaci regionální politiky EU. [8]

1.3.1 Regionální operační programy

Pro moji práci jsou důležité především regionální operační programy, které navazují na tematické operační programy, ale s tím rozdílem, že se specializují na řešení problémů v jednotlivých regionech. V programovém období 2007 – 2013 je v rámci cíle Konvergence přichystáno 7 regionálních operačních programů. To znamená, že pro každý region soudržnosti dle členění NUTS II je připraven právě jeden program, vyjma hl. města Prahy. Každý ROP je řízen Regionální radou příslušného regionu soudržnosti. Na ROP v rámci cíle Konvergence, bylo v tomto programovém období vymezeno z fondů EU 4, 6 mld. eur. [8,12,18]

1.3.1.1 ROP Střední Morava

V mé praktické části se budu zabývat projekty obce Březnice, která se nachází ve Zlínském kraji a patří tedy do regionu soudržnosti NUTS II Střední Morava. Platí pro region soudržnosti Střední Morava, který sestává ze Zlínského a Olomouckého kraje. Hlavním cílem tohoto programu je zvýšení konkurenceschopnosti regionu, zlepšení dopravní dostupnosti, životní úroveň obyvatel a zvýšení ekonomické vyspělosti vůbec.

Tohoto cíle má být dosaženo prostřednictvím specifických cílů, kterými jsou zajištění efektivní a spolehlivé dopravní infrastruktury a modernizace a zkvalitnění veřejné dopravní služby; zvýšení kvality života v regionu, zatraktivnění regionu, a to městských center i venkovských oblastí a zajištění lepších sociálních podmínek a podmínek pro rozvoj podnikání. Posledním specifickým cílem je snaha zatraktivnit region v rámci cestovního ruchu, a to zlepšením infrastruktury, informovanosti, propagace a služeb. [8, 12, 19]

2 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE

V této teoretické části mé práce jsem hledala východiska pro provádění finanční analýzy obce Březnice.

2.1 Základní pojmy

Abych mohla finanční analýzu provést, musela jsem se nejdříve seznámit se základními pojmy, které se problematiky obce a jejího řízení týkají.

2.1.1 Definice obce

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů na územním celku vymezeném hranicí území obce. Je vymezena jako veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek a hospodaří s ním, má vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj vlastní rozpočet. [13]

2.1.2 Působnost obce

Existuje dvojitá působnost obcí, a to samostatná (říká se jí též vlastní) a přenesená (v rozsahu, jež stanovují příslušné zákony). Samospráva obce je prováděna prostřednictvím volených orgánů, někdy i referendem. Samostatná působnost obcí demonstruje decentralizaci veřejné správy, přenesená pak dekoncentraci. [13]

2.1.3 Funkce obcí

Na základě pravomocí z oblasti samostatné, přirozené působnosti obcí, lze funkce obce rozdělit do sedmi skupin – politické, ekonomické, sociální, ekologické, bezpečnostní, infrastrukturní a prognostické.

- **Funkce politické** – patří sem poměrně velká skupina pravomocí, a to např. vyhlášení místního referenda, volba orgánů obcí, tvorba partnerství mezi dalšími obcemi, udělování různých ocenění pro občany, pojmenování veřejných prostranství)
- **Funkce ekonomické** – k těmto funkcím patří všechno související s hospodařením obce, např. sestavování rozpočtu, schvalování plnění rozpočtu, hospodaření s majetkem obce, rozhodování o poskytování a přijímání darů.

- **Funkce sociální** – patří sem veškeré funkce související se vzděláváním, zdravotní péčí, sportem a kulturou (zakládání škol, sportovních areálů, zdravotnických zařízení, pečovatelských domů, klubů pro důchodce).
- **Funkce ekologické** - zahrnují svoz a likvidaci odpadu, čištění odpadních vod, úklid v obci.
- **Funkce infrastrukturní** – patří tam správa, provoz a údržba zařízení sloužících k uspokojování potřeb občanů (údržba komunikací, vodovodů, kanalizace)
- **Funkce prognostické** – funkce pro přípravu funkcí budoucích. Patří mezi ně schvalování programu územního plánu, politického, ekonomického a organizačního rozvoje obce.

V rámci přenesené působnosti obce, má obec pravomoci v oblastech vydávání nařízení obce, rozhodování a místních a účelových komunikacích, správy vodních toků, projednávání přestupků a taky je orgánem ochrany životního prostředí a povodňovým orgánem. [1]

2.1.4 Orgány obce

Orgánem obce, který obec samostatně spravuje, je obecní zastupitelstvo. Obecní zastupitelstvo ze svých členů volí starostu, který obec zastupuje a za výkon své funkce je odpovědný zastupitelstvu. Volí také místostarostu, který je zástupcem starosty po dobu jeho nepřítomnosti. Výkonným orgánem je obecní rada, která sestává ze starosty a členů, kteří jsou do rady obce voleni ze zastupitelstva. Dále pak obecní úřad tvoří administrativní a jiní zaměstnanci obce. Z iniciativy zastupitelstva mohou být zřízeny kontrolní orgány, tzv. výbory. Povinně musí mít každá obec výbor finanční, kontrolní, a pokud jde o obec s více než 10% zastoupením národnostní menšiny ve struktuře obyvatel, musí mít též výbor pro národnostní menšiny. [10]

2.2 Rozpočet obce

Obecní rozpočty se nazývají rozpočty územních samosprávných celků a jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, které jsou souhrnem příjmů, které obec získá přerozdělením v rozpočtové soustavě a příjmů z vlastních činností. Územní rozpočet je stejně jako všechny ostatní veřejné rozpočty používán s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování. Rozpočet je pro obec nástrojem zabezpečení a financování obecní politiky. Je to nástroj, který porovnává plánované příjmy a výdaje ob-

ce. Rozpočet je toková veličina, během rozpočtového období se z došlých příjmů plynule uhrazují výdaje, tudíž dochází často k časovému nesouladu vývoje příjmů a výdajů.

2.2.1 Rozpočet jako bilance

Rozpočet obce je z toho úhlu pohledu pouhou bilancí příjmů a výdajů za dané rozpočtové období, které je v ČR shodné s kalendářním rokem. Hospodaření na rozpočtovém účtu je dáno vztahem: $F1 + P - V = F2$

Pokud je rozdíl mezi F2 a F1 kladný, obec vytvořila rezervu na další rok. Pokud je tomu ale naopak, musí použít rezervy z minulých let na vyrovnání rozpočtové bilance. Mnoho příjmů z vyšších úrovní dotací (daňové příjmy, dotace, aj.) dostane obec většinou až na začátku následujícího rozpočtového období a pokud nemá dostatek vlastních zdrojů je nucena využít různé překlenovací úvěry.

2.2.2 Rozpočet jako finanční plán

Obecní rozpočet jako nástroj finančního hospodaření dále plní funkci finančního plánu, který by měl obci zajistit solventnost a to tím způsobem, že bere v potaz je výdaje, které jsou kryty reálně očekávanými příjmy, existujícími rezervami nebo v krajním případě i půjčkami, které ovšem bude obec schopna získat a splatit. Vzhledem k tomu, že obce nejsou finančně soběstačné, můžeme mluvit o jakémsi rozpočtovém omezení v podobě příjmů, protože jejich vývoj obec nemůže příliš ovlivňovat. Plánování výdajů je velmi důležitou činností, i když by se dalo říci, že stejně většina výdajů má konstantní vývoj a jsou proto snadno předvídatelné. I přesto je důležité klást důraz na plánování výdajů z definovaných potřeb. Jedině tak je možné, prostřednictvím důkladné analýzy, výdaje optimalizovat a zefektivnit.

2.2.3 Rozpočet jako nástroj prosazování cílů regionální politiky

Kromě výše zmíněného má rozpočet obce též funkci nástroje realizace koncepce ekonomického a sociálního rozvoje. Alokuje zdroje mezi různé činnosti obce, rozhoduje o úrovni zdanění a výši poplatků, určuje priority v oblasti místních veřejných statků, které občanům poskytuje, podává úplné informace o finanční situaci obce a o plánech obce, které jsou podkladem pro měření efektivnosti obce.

2.2.4 Tři rozměry rozpočtu

Rozhodovací - rozhoduje o tom, jakých výsledků chce území dosáhnout a jak se umístí zdroje mezi jednotlivé výdaje obce.

Řídící - řídí rozdělení zdrojů mezi organizační jednotky obce na mzdy, vybavení, budovy.

Kontrolní - kontroluje, kolik finančních prostředků obec získá a vydá a taky určuje, kdo a na jaké účely je kompetentní peníze vydávat.

2.2.5 Struktura územního rozpočtu

Rozpočet obce se v ČR sestavuje ve dvou částech, a to rozpočet běžný a rozpočet kapitálový. Díky tomuto systému může obec lépe analyzovat, na co jsou používány daňové a nedaňové příjmy (běžný rozpočet) a zda je únosné z hlediska zadlužování financovat investice z návratných půjček (kapitálový rozpočet).

2.2.5.1 Běžný rozpočet

Běžný rozpočet je rozpočtem běžných, opakujících se příjmů a výdajů. Těmito běžnými příjmy se financují neinvestiční potřeby, a to prostřednictvím běžných výdajů. Běžný rozpočet se sestavuje buď jako vyrovnaný (příjmy se rovnají výdajům) nebo jako deficitní. V obou případech už není z běžných zdrojů možné splácet úvěr, má-li obec nějaký. Z dlouhodobého hlediska by mohlo dojít k ohrožení hospodařícího území. Pouze přebytek na straně příjmů poukazuje na dobré hospodaření. Toto saldo lze použít na hrazení dluhové služby a krátkodobě i na investiční potřeby.

2.2.5.2 Kapitálový rozpočet

Kapitálová rozpočet je rozpočtem většinou jednorázových a neopakovatelných příjmů a výdajů souvisejících s investicí. Složí k hromadění zdrojů na získávání zpravidla velmi finančně náročných dlouhodobých aktiv. Může být vyrovnaný, deficitní i přebytkový. V praxi však většinou obec nedisponuje dostatečným množstvím peněžních zdrojů a proto se chybějící příjmy na financování investic získávají prostřednictvím návratných příjmů. [9, 10, 13]

2.3 Příjmy územních rozpočtů

Příjmy územních rozpočtů můžeme rozdělit do čtyř kategorií: daňové příjmy, transfery a dotace, nedaňové příjmy a úvěry. Kromě poslední kategorie se jedná o příjmy nenávratné a

tyto jsou nejdůležitějším zdrojem financování regionálního veřejného sektoru. Jsou tvořeny v rámci územního rozpočtu na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Úvěry jsou příjmem návratným. V poslední řadě je trend posilovat vlastní příjmy obecních rozpočtů, tedy ty, o jejichž struktuře a množství může obec rozhodovat.

2.3.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy obcí mají formu lokálních (obecních, regionálních) daní, sdílených daní, svěřených daní nebo daní vybíraných vedle daní ústředních.

2.3.1.1 Regionální daně

U regionálních daní lze vzít v úvahu přímý dohled obce, která samostatně rozhoduje o daňové základně, sazbách daně a osvobození od daně. Velmi často bývá v kompetenci obce též správa těchto daní a jejich výběr.

2.3.1.2 Svěřené daně

Méně pravomocí má obec u svěřených daní. Je stanoveno zákonem, které celostátně vybírané daně budou směřovat do rozpočtu obce. Většinou jsou vybírány centrálně. U nás jsou to daň z nemovitostí a část daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, a to ve výši 30 % výnosu z této daně, který směřuje do rozpočtu obce, v níž má podnikatel bydliště.

2.3.1.3 Sdílené daně

Co se týče sdílených daní, stát i územní samospráva mají stejnou daňovou základnu a konstrukce daně je též vymezena celostátně a obce ji nemohou nijak ovlivnit. Tyto daně se do obecních rozpočtů dostávají dvojitým způsobem, a to podle toho, jaký druh sdílení se u nich uplatňuje. Buď je to derivační typ sdílení daní, což znamená, že se dané procento výnosu z daně rozdělí nižším úrovním podle toho, kolik daná daň vynesla v daném územním celku. Nebo je to sdílení nederivačního typu, které rozděluje výnosy daně podle stanoveného kritéria – např. počtu obyvatel nebo velikostního koeficientu obce a rozlohy. Nevýhodou těchto daní, hlavně u nederivačního přístupu je, že působí demotivačně. Obec s těmito daňovými příjmy může nakládat libovolně, což by mělo působit jako faktor růstu odpovědnosti územních samospráv.

Kromě daně z nemovitosti, která náleží celá do obecního rozpočtu, jsou příjmy daní rozdělovány stanoveným procentem, nejčastěji 20, 59 % dle přepočteného počtu obyvatel z celostátního výnosu.

2.3.2 Transfery a dotace

2.3.2.1 Význam a přidělování transfer a dotací

Transfery jsou nástrojem zmírnění vertikální fiskální nerovnováhy, kdy si stát ponechává mnohem větší daně s větší elasticitou, daňovou základnou a vysokým výnosem, kdežto obcím ponechává nedostatečné daňové příjmy, které nerostou tak rychle, jako výdaje na územní samosprávu. Proto vzniká potřeba prostřednictvím přerozdělení zabezpečit rovnováhu obecních rozpočtů. Kromě toho ještě transfery udržují horizontální fiskální rovnováhu, protože zabezpečují podobnou skladbu statků a služeb srovnatelného standardu v různých obcích s rozdílnými ekonomickými podmínkami, které platí daně se stejnými sazbami.

Kritéria rozdělování nejsou jednotná a používá se kombinace několika kritérií. Počet obyvatel lokality se v poslední době nahrazuje využíváním kritérií, která mohou posoudit potřeby jednotlivých územních celků, jako jsou počty obydlí, rozloha obce, zadluženost obce aj.

2.3.2.2 Druhy dotací

Dotace se dělí na specifické účelové a všeobecné neúčelové, oba typy se mohou používat na financování běžných i kapitálových výdajů. Účelové dotace často od obce vyžadují spoluúčast, jsou určeny procentem celkové sumy a mohou být s otevřeným koncem (není stanoven limit), nebo s uzavřeným koncem (maximální objem dotace je přesně stanoven). Dotace se spoluúčastí nutí samosprávu k odpovědnosti za výdajové programy a podporují snahu obce zvyšovat své příjmy. Ale na druhé straně zase zvýhodňují bohatší lokality, které nemají problémy spoluúčast zaplatit.

Do kategorie dotací a transferů můžeme zařadit taktéž přímé mezivládní výdaje, které poskytuje nadnárodní, ústřední či regionální úroveň vlády na financování služeb se specifickým lokálním dopadem. K těmto specifickým účelům jsou určeny též finanční prostředky ze strukturálních fondů EU (s nutnou spoluúčastí).

2.3.3 Nedaňové příjmy

V kategorii nedaňových příjmů je v plné kompetenci obce ovlivňování jejich výše i jejich alokace. Patří sem veškeré příjmy obcí z vlastního podnikání, příjmy ze správní činnosti, uživatelské poplatky, příjmy ze sbírek, darů, pokuty aj. Souvisí s hospodářskou činností jednotlivých úrovní územní samosprávy. Patří sem:

- Příjmy z prodeje nebo pronájmu obecního majetku
- Příjmy z obchodování s cennými papíry
- Veškeré uživatelské poplatky (vodné, čištění odpadních vod, svoz a likvidace komunálního odpadu, za sportovní, kulturní a rekreační služby, za užívání hromadné dopravy, užívání skládek, hřbitovní služby, aj.)
- Správní poplatky – vystavení různých dokladů, ověření podpisů, povolení stavby aj.

2.3.3.1 Nenávratné zdroje – úvěry a půjčky

Nenávratné příjmy představují významný zdroj příjmů obcí na financování investic. Jsou považovány za jeden z nejlepších způsobů financování kapitálových výdajů, ale jen takových, které generují dostatečný příjem k pokrytí provozních nákladů i splátek půjčky. Známe tři druhy nenávratných příjmů, které obce využívají, a to úvěry od komerčních bank, emise komunálních obligací nebo akcií a návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů. S tímto druhem příjmů souvisí otázka míry zadlužení územní samosprávy a taky regulace zadlužování. [9, 13]

2.4 Výdaje územních rozpočtů

Výdaje územních rozpočtů jsou různé pro každou územní jednotku, ale obecně je z ekonomického hlediska můžeme dělit na výdaje běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou určeny k financování běžných potřeb obce, což mohou být platy zaměstnanců, nákup materiálu, vody, paliv, energie, nákup služeb a sociální dávky. Kapitálové výdaje jsou určeny k financování dlouhodobých investičních potřeb obce.

2.4.1 Členění z hlediska infrastruktury

Z hlediska infrastruktury členíme výdaje na výdaje na ekonomickou infrastrukturu a sociální infrastrukturu. Výdaje na ekonomickou infrastrukturu jsou běžné i kapitálové výdaje určené na výrobní účely pro obecní podniky, ale taktéž případné dotace či půjčky sektoru

soukromému. Výdaje na sociální strukturu zahrnují běžné a kapitálové výdaje na vzdělávání, výchovu, péči o zdraví, na sociální peněžní transfery, výdaje na provoz sociálních zařízení.

2.4.2 Členění podle funkcí veřejných financí

Podle funkcí veřejných financí se dělí na výdaje na alokační činnosti, kam patří výdaje na nákup služeb prostřednictvím veřejných zakázek, a to zpravidla na zabezpečení veřejných statků pro občany. Pak sem ještě patří výdaje na čisté veřejné statky, což znamená výdaje na udržení veřejného pořádku a bezpečnosti, na veřejné osvětlení, veřejné komunikace, péči o veřejnou zeleň, likvidaci negativních externalit a samotnou správu. Dále výdaje na smíšené statky, kam patří např. výdaje na základní vzdělání. Alokační činnosti mají stabilizující účinky, protože prostřednictvím nákupů statků a služeb ovlivňují obce poptávku po pracovních příležitostech a stabilizují tak zaměstnanost. [9, 13]

2.5 Rozpočtová skladba

Třídění příjmů a výdajů je závazně dáno tzv. rozpočtovou skladbou nebo klasifikací a je povinné pro všechny úrovně státní správy a samosprávy. Toto třídění by mělo být jednotné a závazné, srozumitelné a kompatibilní s mezinárodními statistickými standardy, mělo by respektovat potřebu agregace a sumarizace využitím principu konsolidace.

2.5.1 Druhy třídění rozpočtové skladby

- I. Kapitální třídění – povinné jen u státního rozpočtu
- II. Druhovému třídění – je základním tříděním všech peněžních operací
- III. Z hlediska odvětvového
- IV. Konsolidační třídění – umožňuje vyloučení duplicity na základě vnitřních transferů mezi fondy a korekci příjmů nebo výdajů. Nekonsolidované výkazy poskytují informace o pohybech na rozpočtových účtech, konsolidovaný výkaz pak celkový pohled na operace v rozpočtu.

2.5.1.1 Druhovému třídění příjmových operací

Třída 1 – Daňové příjmy – jsou povinné, neopětované příjmy plynoucí z daní, sociálního a zdravotního pojištění, sankcí za pozdní plnění

Třída 2 – Nedaňové příjmy – veškeré opětované příjmy, např. příjmy z prodeje zboží a služeb

Třída 3 – Kapitálové příjmy – příjmy z prodeje investičního majetku, popř. přijaté dary pro investiční účely

Třída 4 – Přijaté dotace – s členěním na dotace běžné a kapitálové dotace neopětované a nenávratné

2.5.1.2 Druhov^é třídění výdajových operací

Třída 5 – Běžné výdaje – neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery, neinvestiční půjčky

Třída 6 – Kapitálové výdaje – investiční nákupy

Třída 8 – Financování – má mezi ostatními kategoriemi zvláštní postavení. Do této kategorie náleží položky vyjadřující změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech. Tato třída ilustruje, jakým způsobem jsou příjmové a výdajové operace financovány. Na základě financování se zjišťuje saldo obecního (územního rozpočtu), a to podle vztahu:

Příjmy – výdaje = přebytek (+) nebo schodek (-) = (-) nebo (+) financování [13]

3 MARKETING OBCÍ

Poté, co jsem provedla analýzu hospodaření obce z hlediska ekonomického, pustila jsem se do analyzování marketingového. Zajímalo mě totiž nejen, co realizované projekty přináší obci ve formě hmotné, ale taky nehmotné. Obec totiž nefunguje prioritně proto, aby vydělávala, jako je tomu u klasického podniku, ale především proto, aby se starala o své občany a o rozvoj obce. Ten je ovšem měřitelný jen z určitého úhlu pohledu. Na druhé straně je spousta důležitých věcí, které nejsou měřitelné vůbec a můžeme je hodnotit např. podle chování občanů, jejich názorů na obecní aktivity či dle demografického vývoje v obci.

3.1 Marketingové prostředí obce

Marketingové prostředí obce je souhrn veškerých podstatných vlivů, které na aktivity obce a obec jako celek. Dělí se na vnitřní a vnější prostředí. Vnitřním prostředím rozumíme stav organizace, která má na starosti správu obce a další úkony, které obec vykonává ze zákona. Tento stav je determinován rozpočtem obce a ve velké míře je závislý na dotacích ze státního rozpočtu. Patří tam taktéž zaměstnanci obce, kteří přímo svou prací na řízení obce ovlivňují kvalitu vnitřního obecního prostředí.

Do vnějšího prostředí obce zahrnujeme prostředí demografické, ekonomické, politicko-právní, sociálně-kulturní, přírodní a technologické.

3.1.1 Demografické prostředí

Demografické prostředí znamená velikost populace v obci, jeho sociální, kvalifikační, příjmová, věková a vzdělanostní struktura, ekonomická aktivita, mobilita aj. Pro obec je velmi významné znát vývoj svého demografického prostředí, aby mohla své služby lépe zacílit. Podstatné je též znát názory svých občanů na jejich budoucí život v obci, aby vedení obce vědělo, proč lidé v obci chtějí zůstat či nikoliv.

3.1.2 Ekonomické prostředí

Ekonomické prostředí je v místní správě tvořeno ekonomickým makroprostředím (hospodářská situace státu), ekonomickým mezzoprostředím (hospodářská situace regionu) a mikroprostředím (hospodářská situace příslušné obce). Ekonomické prostředí obce a regionu je ovlivněno tradicí podnikání a podnikatelskou kulturou. Příznivý vývoj může obec ovlivnit realizací správné marketingové strategie. Obecně lze říci, že ekonomické prostředí vytváří rámec pro podnikatelské aktivity na území obce, určuje kupní sílu a nákupní chování.

3.1.3 Politicko-právní prostředí

Politicko-právní prostředí určuje možnosti v pravomocech představitelů obce, ovlivňuje chování občanů a návštěvníků obce, součástí jsou i etické normy a požadavky.

3.1.4 Sociálně-kulturní prostředí

Sociálně-kulturní prostředí výrazně ovlivňuje vnímání obce veřejností a ovlivňuje chování občanů a podnikatelů na území obce. Tímto pojmem je míněno vzdělání, kultura, tradice obce, regionu, národa, rodinné vztahy, hodnotové preference a jejich vývoj. Chytré využití kulturní tradice obce může přispět k tvorbě image obce a jejímu odlišení od ostatních.

3.1.5 Přírodní prostředí

Přírodní prostředí je základem pro různé typy podnikání. Patří sem umístění obce v rámci republiky či regionu, velikost, klima, přírodní bohatství, dopravní obslužnost, možnosti technické infrastruktury, životní prostředí jak pro občany, tak i pro návštěvníky obce a potenciální podnikatele. Často je též faktorem, který rozhoduje o usazení se podnikatelů či usídlení obyvatel v obci, popřípadě i o návštěvnosti obce turisty. Obec může v této oblasti zasahovat prostřednictvím územního plánu.

3.1.6 Technologické prostředí

Technologické prostředí je dáno vývojem vědy techniky. Jedná se především o využití vědy a výzkumu v řízení obce (např. využití IT technologií pro řízení, vedení administrativy, propagaci). [6]

3.2 Marketingový mix obce

Marketingový mix je jedním z nejznámějších a nejvýznamnějších pojmů v teorii marketingu. V prostředí obce však nestačí jen klasické 4P, protože na produkt obce působí i další faktory, které ve firmě nejsou sledovány. Marketingový mix obce je souborem taktických nástrojů, kterých management obce využívá k vytvoření nebo přizpůsobení svých produktů a jejich odlišení od produktů konkurence. Rozhoduje též o lidech, kteří projekty realizují a materiálním prostředím, ve kterém jsou jednotlivé produkty obce nabízeny klientům a taky o způsobu, jakým se jednotlivé produkty ke klientům dostanou.

Marketingový mix obce obsahuje:

- PRODUKT – rozsah, kvalita, image, doplňkové služby

- CENA – slevy, efektivnost nákladů, vnímání hodnoty produktů spotřebiteli
- MÍSTO – přístupnost, způsob dodání, umístění, flexibilita
- PODPORA PRODEJE – reklama, publicita, PR, propagace
- MATERIÁLNÍ PROSTŘEDÍ – zařízení, rozmístění, atmosféra
- LIDÉ – zaměstnanci (motivace, vystupování, vzdělání, postoje), zákazníci (chování, mezilidské vztahy)
- PROCES – politika, kompetence v rozhodování, spolupráce se zákazníky, postoj k zákazníkům
- PARTNERSTVÍ – obyvatelé, soukromý, neziskový, veřejný sektor [6]

3.3 Teritoriální marketing

V teritoriálním marketingu sledujeme tři směry vztahů, a to se zákazníky (občany), konkurenty (okolní obce) a s ostatními regiony (partnerské vztahy v rámci kraje, města). Důležitou otázkou teritoriálního marketingu je vymezení postavení obce vůči okolním, podobným obcím, označuje se pojmem „positioning“. Aby obec mohla vytvořit svoji marketingovou strategii, potřebuje provést segmentaci „obecního“ trhu. [3]

3.3.1 Segmentace teritoriálního marketingu

Aby marketingová strategie obce byla funkční, musí dojít k rozdělení zákazníků obce do skupin s podobnými potřebami a vlastnostmi. Zákazníky obce jsou její občané, podnikatelé v obci působící, návštěvníci obce, ale taky potencionální investoři a potencionální občané. Jsou to subjekty, které v obci žijí či působí a využívají produkty obce. A právě úroveň poskytovaných služeb a produktů je to, co je v obci drží, či láká nebo co je z obce vyhání. Důležité je taktéž to, že marketing obce by měl působit na mnohem vyšší počet cílových skupin než marketing firemní. Cílovou skupinou marketingu obce jsou:

- Externí podniky, které mají zájem se v obci usídlit
- Finanční zprostředkovatelé, kteří poskytují externí financování pro rozvoj obce
- Podniky, jejich odchod by negativně ovlivnil fungování obce
- Obyvatelé obce (spotřebitelé veřejných služeb) a její potencionální obyvatelé
- Návštěvníci obce

- Zaměstnanci obecního úřadu, management obce

U výše zmíněných cílových skupin ještě sledujeme další charakteristiky, např. demografického charakteru u občanů, či informace typu zaměření podniku, tradice podniku, jeho stáří, u návštěvníků pak např. důvod proč dojíždějí. Správně provedená segmentace cílových skupin územního marketingu je klíčem k jeho úspěšnému využívání pro potřeby regionů a obcí. [3, 11]

3.3.2 Financování teritoriálního marketingu

Pokud už obec vypracovává marketingovou strategii, musí mít zdroje financí na její realizaci. Náročnost jednotlivých projektů na finanční zdroje je dána typem teritoriálního marketingové strategie, kterou obec zvolí, délkou trvání projektu, velikosti území, na které se marketing aplikuje, náklady na realizaci projektu aj.

Projekty můžeme obecně financovat z několika zdrojů:

Financování z veřejných zdrojů – je typické především pro městský marketing a chápe teritoriální marketing jako nástroj pro modernizaci veřejné správy. Financování je prováděno z městského, respektive obecního rozpočtu, z regionálních rozpočtů nebo ze strukturálních a jiných fondů EU.

Financování soukromým sektorem – je typ financování, který se vyskytuje spíše výjimečně. Pokud se takto financované projekty realizují, bývá tomu např. za účelem znovu zatraktivnit centra měst či obcí a poté, co marketing financuje soukromý sektor (marketing maloobchodu za účelem přetáhnout klientelu od supermarketů na okraji měst) přistoupí k dodatečnému spolufinancování též obec či město.

Směšené financování – je spojením financování z veřejného a soukromého sektoru a používá se pro něj zkratka PPP (public private partnership). Tento typ se v poslední době začíná využívat častěji. Vkladem veřejné správy do spolupráce se soukromým sektorem nemusí být jen finance, ale např. pozemky. [3, 15]

3.4 Ekonomická analýza veřejných projektů

Ekonomická analýza veřejných projektů slouží k určení porovnávaných ekonomických nákladů a přínosů projektů, přičemž zohledňuje hlavně kritéria efektivnosti a spravedlnosti. Cílem ekonomické analýzy je vybrat takový investiční projekt, který v největší míře přispěje k růstu životní úrovně obyvatel. [7, 15]

Postup ekonomické analýzy:

- I. Identifikace souboru hodnocených projektů
- II. Hodnocení potřebnosti a cílů projektů
- III. Zjištění a pojmenování všech přínosů a důsledků projektů
- IV. Přiřazení hodnotících kritérií s ohledem na druhy vstupů a výstupů projektů
- V. Výběr vhodné metody hodnocení
- VI. Hodnocení projektu, popř. doporučení nejvhodnějšího projektu

3.4.1 Kvalitativní metody hodnocení

Kvalitativní metody hodnocení slouží ke zjišťování vztahů mezi zjištěnými daty pomocí principu dedukce a indukce, analýzy, syntézy, abstrakce a konkretizace. Patří sem metody brainstormingu, benchmarkingu, delfská metoda, SWOT analýzy, scénáře aj. ve veřejném sektoru slouží jako doplňkové metody. [15]

3.4.1.1 SWOT analýza

Analýza SWOT je analýzou silných a slabých stránek obce (vnitřní prostředí) a příležitostí a hrozeb (vnější prostředí). Je základem pro situační analýzu obce, protože pomáhá odpovědět na otázku, kde se obec nyní nachází a kam směřuje. [6]

3.4.1.2 Analýza vnitřních faktorů obce

K vnitřním faktorům, tedy silným a slabým stránkám obce patří celá řada faktorů, které musíme prozkoumat a analyzovat. Patří sem:

Analýza fyzických a přírodních podmínek obce – zařazujeme sem zeměpisnou polohu obce (vzdálenost od krajského města či od státních hranic), dále také topografii (popis terénu), přírodní zdroje, kvalitu životního prostředí a klima obce.

Analýza obyvatelstva zkoumá demografické údaje o obyvatelstvu, které nás informují o složení občanů z hlediska věku, pohlaví, počtu dětí, rodinného stavu, vzdělání, socioekonomické údaje aj. Tyto data nám pomáhají odhadnout, po čem bude v obci poptávka.

Analýza ekonomiky obce zkoumá zaměstnanost podle sektorů národního hospodářství, význam cestovního ruchu, postavení velkých firem, malých a středních podnikatelů.

Analýza trhu práce se zabývá zjišťováním míry nezaměstnanosti, počtu volných pracovních míst, počtu nových zájemců o zaměstnání z řad absolventů středních a vysokých škol, dále sleduje problémové skupiny obyvatelstva a např. i model dojížděné do zaměstnání.

Analýza infrastruktury obce se dělí na analýzu technické infrastruktury, kam patří doprava, telekomunikace, doručovatelské služby, rozvody vody, elektřiny, plynu, kanalizace a na analýzu občanské infrastruktury kam patří bytová politika, školství, zdravotnická a sociální péče, kultura, sport, ubytovací služby, stravovací zařízení, obchod a služby.

Analýza podnikatelského prostředí se zabývá kritérii existence podnikatelských prostor v obci, institucí na podporu podnikání a zdroji kapitálu v obci. [6]

3.4.1.3 Analýza vnějších faktorů v obci

Analýza vnějších faktorů v obci sleduje vše, co může ovlivnit vývoj obce zvenčí. Patří sem politická situace ve státě, tendence k tvorbě velkých regionů (euroregiony), klesající význam zemědělství, vstupy zahraničního kapitálu, propojení dálniční sítě, rostoucí význam zdravého životního prostředí, rostoucí nároky na služby obce, rostoucí význam marketingu obce a spousta dalších. [6]

3.4.2 Kvantitativní metody hodnocení

Kvantitativní metody hodnocení vychází z předpokladu, že realitu můžeme vyjádřit číselně (matematicko-statistické metody) a podle počtu kritérií se pak dělí na metody jednokriteriální a vícekriteriální. Do jednokriteriálních metod patří např. čistá současná hodnota, vnitřní výnosové procento, index rentability a doba návratnosti a taky analýza minimalizace nákladů, analýzy nákladů a přínosů, efektivnosti a nákladů a nákladů a užitku. Do vícekriteriálních metod patří bodovací analýza, metoda váženého součtu a lexikografická metoda. [7, 15]

3.5 Techniky marketingového výzkumu

Techniky marketingového výzkumu jsou způsoby sběru primárních dat, které nám umožní zjistit četnost výskytu jednotlivých jevů a taky názory, postoje, motivy a chování lidí. Základními technikami jsou dotazování, pozorování a experiment. Ve své práci použijí pouze dotazování, a to prostřednictvím dotazníku a rozhovoru.

3.5.1 Dotazník

Dotazník je jedním z nejpoužívanějších nástrojů dotazování. Při tvorbě dotazníků je důležité dbát na grafickou úpravu, srozumitelnost a jednoznačnost otázek a taky na posloupnost jejich kladení. Dobrý dotazník by měl odpovídat požadavkům účelově technickým, což znamená, že má být vytvořen tak, abychom se od respondenta dozvěděli přesně to, co je předmětem našeho výzkumu a taky požadavkům psychologickým, což znamená vytvořit takové podmínky, prostředí a okolnosti, aby respondent odpovídal stručně a především pravdivě. Abychom zjistili, zda je pro náš výzkum respondent vhodný, můžeme též použít filtrační otázky, které hned na začátku vyřadí pro nás nehodnotné respondenty.

Existují dva základní typy otázek, a to otevřené a uzavřené, popřípadě jejich kombinace. Uzavřené otázky můžeme dělit na dichotomické, které připouští pouze možnost ano/ne, výběrové (dáme několik možných odpovědí), výčtové, které umožňují respondentovi napsat odpověď přesně, ne se s nějakou ztotožnit (náročné zpracování) a polytomické (respondent seřazuje alternativy podle preferencí).

Pro jednoduchost vyhodnocování dotazníku je vhodné použití škál, kdy respondent vyjádří svůj názor či postoj prostřednictvím dané stupnice. Výstupem dotazníku bývají grafy znázorňující různá procentuelní zastoupení preferencí občanů apod. [5]

3.5.2 Osobní rozhovor

Pokud potřebujeme zjistit konkrétnější informace, nebo zkoumáme příliš úzkou skupinu lidí, je vhodné použití osobního rozhovoru. V porovnání s dotazníkem je tato metoda mnohem náročnější na vyhodnocení, ale taky na osobu, která informace shromažďuje. Výhodou je, že může být spojen též s metodou pozorování a taky spojením verbální a neverbální komunikace, která nám leccos o respondentovi prozradí. Existují dva typy rozhovorů:

Standardizovaný rozhovor – tento rozhovor je předem připraven a je stanoveno na co, jak a kdy se bude tazatel ptát. Formulace a pořadí je závazné a případně existují i předepsané možnosti odpovědí.

Nestandardizovaný rozhovor je takový, který nemá přesně určeny formulace a pořadí otázek, nicméně je taktéž předem připravený a vedený záměrně tak, aby vypadal volně.

V praxi se nejčastěji využívá **polostandardizovaného rozhovoru**, který využívá výhody obou typů. [5]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PROFIL OBCE BŘEZNICE

Poloha, rozloha a počet obyvatel obce

Obec Březnice se nachází ve Zlínském kraji, leží v údolí potoka Březnice asi 5km na jih od krajského města Zlín. Sousedí tedy ze severní strany s okrajovými částmi Zlína, obcí Salaš a Kudlov, ze západu s obcí Bohuslavice a jižní část obce, která je pokrytá lesním porostem, sousedí s obcí Březůvky a Doubravy. Obec leží na pomezí regionů Valašsko a Slovácko. V obci o rozloze 962 ha žije 1217 obyvatel (údaj z konce roku 2009). [20]

Obrázek 1-Znak obce [20]

4.1 Obecní samospráva

Starostou obce je březnický rodák Josef Hutěčka, který přinesl do vedení obce mladou krev. Místostarostou je Josef Vyoral a o administrativu se již dlouho dobu stará Irena Haluzová. Zastupitelstvo obce čítá 15 členů, rada obce má 5 členů. V rámci samosprávy fungují dva výbory, a to finanční a kontrolní a tři komise – komise životního prostředí, zemědělství a lesního hospodářství, komise sociální a komise školská.

4.2 Služby občanům

Obec Březnice je plně plynofikovaná a disponuje též vlastním vodovodem. V obci funguje pobočka České pošty, mateřská škola a taky základní škola pro první stupeň. Do zařízené ordinace, která je součástí objektu Obecního úřadu, dojíždí praktický lékař, a to jak pro děti, tak pro dospělé. Nakupovat mohou občané v smíšeném zboží řetězce ENAPO a v drogerii a zahrádkářských potřebách Olgy Lukášové. Co se hostinských zařízení týče, je na tom Březnice velmi bídne, protože zde funguje pouze Březnická hospůdka a v době fotbalových utkání bufet na hřišti.

4.3 Spolky a kluby

V Březnici funguje Sportovní klub (SK), který zajišťuje fotbalová družstva přípravy, žáků, dorostu, mužů i žen. Fotbal je v Březnici velmi oblíbený, což dokazuje velký zájem jak ze strany aktivních sportovců, tak ze strany fotbalových fanoušků. Sportovní klub má

v obci výjimečnou pozici, protože od loňského roku má zázemí v nově vybudovaném sportovní – kulturním areálu.

Dále zde funguje spolek TJ Sokol, který využívá po rekonstrukci volající obecní sokolovnu, jakožto největší budovu pro pořádání kulturních akcí. TJ Sokol nabízí taky sportovní vyžití, a to především stolní tenis, florbal, v létě nohejbal, cvičení pilates a teikwondo. Ještě bych zmínila Český červený kříž, který pro občany Březnice organizuje nepřeberné množství zájezdů, a to jak poznávacích, tak relaxačních a v neposlední řadě SRPŠ, které se angažuje především v organizování akcí pro děti. Tradičně pořádá velkolepý dětský den, který se těší vysoké návštěvnosti a je velmi pozitivně hodnocen. Nesmím opomenout Sbor dobrovolných hasičů, který se snaží obnovit dávno zapomenutou tradici ve výcviku mladých hasičů a hasiček.

4.4 Podnikatelé

V obci mají sídlo dvě větší, dobře prosperující firmy, a to Adip s.r.o., což je velkoobchod s náhradními díly na automobily a zámečnická a kovářská výroba ZAKO Turčín. Obě firmy se výrazně podílí na zaměstnanosti v obci, protože přednostně zaměstnávají občany Březnice. Dále se zde nachází velké množství živnostníků, a to v oblastech dřevovýroby, zámečnictví, zemědělské výroby či různých služeb.

4.5 Dopravní dostupnost obce

Co se týče dopravní dostupnosti, není na tom Březnice příliš dobře, a to i přesto, že se nachází pouze 5 km od Zlína. Linky městské hromadné dopravy do obce nezajíždí, tudíž je odkázána na linky meziměstské hromadné autobusové dopravy (ČSAD, Housacar, aj.). Dolní (západní) část obce využívá linky jedoucí na důležité trase Zlín – Uherské Hradiště. Horní (východní) část obce je odkázána na spoje jedoucí na lince Zlín – Březnice a část obyvatel této části přílehlé k městské části Zlína, Filmové Ateliéry, využívá též linku MHD č. 31.

5 STANOVENÍ PŘEDPOKLADŮ

5.1 Předběžná SWOT analýza

Cílem mé práce je zanalyzovat možnosti financování projektů z fondů EU. Rozhodla jsem se nejdříve sestavit předběžnou SWOT analýzu, která mně pomůže stanovit předpoklady, které následně na základě analýzy hospodaření obce, demografické analýzy, dotazníkového šetření a hodnocení již uskutečněného projektu buď potvrdím, nebo vyvrátím.

S	W
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Možnost realizovat finančně náročné projekty ✓ Pokud projekt získá dotaci, nezatíží rozpočet obce ✓ Obec se nemusí zadlužovat ✓ Možnost zlepšení podmínek pro život občanů i pro malé obce, jako je Březnice ✓ Vyšší úroveň technické, sociální a ekonomické infrastruktury ✓ Snaha získat dotace na projekty obce vytváří kladný pohled občanů na vedení obce 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Projekt nebude schválen, tudíž již vzniklé náklady na projektovou dokumentaci bude platit obec ✗ Dotace nebude získána – realizace neproběhne nebo se obec zadluží ✗ Nedostatek finančních prostředků na předfinancování ✗ Zpětné proplácení dotace ✗ Vysoké náklady na projektovou dokumentaci ✗ Obavy vedení obce z finanční ztráty při nezískání dotace ✗ Externality ✗ Projekt nebude dokončen ve stanoveném termínu
O	T
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Větší zájem mladých rodin o život v obci (růst počtu obyvatel) ✓ Nová pracovní místa (politika zaměstnanosti) ✓ Zlepšení image obce ✓ Možnost navázat na předchozí projekty ✓ Vyšší pravděpodobnost získání dalších dotací díky získaným zkušenostem ✓ Lepší konkurenceschopnost v oblasti služeb nabízeným občanům 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Projekt nesplní nutné podmínky (vrácení dotace) ✗ Růst úrovně technické a občanské infrastruktury nebude provázen pozitivním vývojem demografických a společenských trendů ✗ Projekt bude pro obec dlouhodobě neudržitelný ✗ Výstup projektu nebude využíván ✗ Změna vedení obce (jiný názor na rozvoj obce)

Tabulka 1- SWOT analýza možností financování projektů z fondů EU [vlastní zpracování]

V této SWOT analýze jsem se pokusila stanovit veškeré možné silné a slabé stránky financování z fondů EU a taktéž příležitosti a hrozby, které tento druh financování obci může přinést. Zaměřila jsem se na analyzování problému na modelu malé obce, jakou Březnice je, protože se domnívám, že pokud bych tuto SWOT analýzu sestavovala všeobecně pro obec, jakožto základní celek samosprávy, dostala bych informace pro moji práci nepoužitelné.

5.2 Stanovené předpoklady

Na základě SWOT analýzy jsem stanovila následující předpoklady:

1. Financování projektů z fondů EU je jednou z mála možností, jak mohou malé obce realizovat velké projekty, aniž by se musely zadlužovat.
2. Obce, které realizují projekty na zlepšení technické a občanské infrastruktury jsou přitažlivé pro mladé rodiny.
3. Úspěšně zrealizovaný projekt obci přináší publicitu a utváří dobrou pozici vedení obce, především starosty.
4. Realizované projekty se přímo i nepřímo podílí na zvýšené zaměstnanosti v obci.
5. Obce nevyužívají možností financovat své projekty z fondů EU, protože nemají dostatek finančních prostředků na předfinancování.
6. Systém přidělování dotací je natolik administrativně náročný, že odrazuje malé obce od podání žádosti na financování svých projektů.
7. Projekty s sebou často nesou množství externalit a jsou tedy spíše přítěží než přínosem pro občany.
8. Úspěšně realizované projekty mají potenciál pro oživení obce a zlepšení její image.

Předpoklady, které jsem si stanovila, se budu snažit potvrdit nebo vyvrátit, abych na konci svého snažení mohla na základě zjištěných, podložených skutečností definovat reálné možnosti obce Březnice a malých obcí obecně v oblasti financování projektů z fondů EU.

6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE BŘEZNICE

Abychom zjistili, jaké jsou možnosti obce financovat investice, musíme znát její majetkovou strukturu, rozpočet obce a jeho plnění, a především jejich vývoj v čase. Ve své analýze jsem se zaměřila na období mezi léty 2007 – 2009, a to především proto, že tyto tři roky zapadají do strategického období regionální politiky EU (2007 – 2013). Ale také kvůli skutečnosti, že v roce 2008 byly započaty přípravy na velký projekt obce, který byl v roce 2009 realizován a financován ze strukturálních fondů EU, konkrétně v ROP Střední Morava. Kromě toho bylo v roce 2008 vybudováno fotbalové hřiště a několik příjezdových komunikací z vlastních zdrojů obce. Šlo o investici ani ne poloviční, a tak můžeme odhadovat, jak by obec zvládla či nezvládla financovat projekt sportovní - kulturního areálu, pokud by zmíněnou dotaci nezískala.

Jak jsem již uvedla ve SWOT analýze, velkým problémem malých obcí je nedostatečné množství peněžních prostředků, které je nutné k realizaci větších projektů, a to jak z vlastních zdrojů, tak projektů dotovaných. Bez projektové dokumentace, která u rozsáhlejších záměrů bývá pro obec příliš nákladnou, totiž vůbec není možné o dotace z EU žádat. A největším úskalím je, že ani výborně zpracovaná projektová dokumentace není zárukou získání dotace.

Zároveň je důležité vědět, že na projekt obec nedostane finance před realizací, ale až v jejím průběhu (i když s možností několika plateb). Proto musí obec disponovat finančními prostředky, jejichž výše je závislá na celkovém rozpočtu projektu a u větších projektů, na které jsou dotace z EU žádány nejčastěji, se tato částka může pohybovat v řádu několika milionů. U obcí, které hospodaří se schodkovým rozpočtem, může tento fakt znamenat velkou překážku, protože obec je v případě realizace takového projektu nucena se zadlužit.

6.1 Analýza plnění rozpočtu obce v letech 2007 - 2009

Obec Březnice hospodaří s vyrovnaným rozpočtem, a to tím způsobem, že pokud je rozdíl mezi příjmy a výdaji záporný, kryje jej z dostatečného množství prostředků na běžném účtu. Na stejný účet odvádí případný kladný výsledek hospodaření a udržuje tak stále poměrně velký objem vysoce likvidních aktiv, které může v případě potřeby ihned použít např. na již zmíněné předfinancování projektů dotovaných z EU.

Dle výkazů pro hodnocení plnění rozpočtů samosprávných celků pro jednotlivá léta, které mi vedení obce dalo k dispozici, jsem sestavila tabulky a na jejich základě několik grafů,

kteře ilustrují výdaje a příjmy obce, jejich vývoj a strukturu, dále pak vývoj salda příjmů a výdajů před dodatečným financováním z běžného účtu, pokud bylo saldo záporné. Dále pak jsem dle výkazů sestavila graf, který popisuje čerpání investičních transfer a krytí investic těmito zdroji.

Příjmy a výdaje obecního rozpočtu		Schválený rozpočet		
		2007	2008	2009
Třída 1	Daňové příjmy	8 466 000	9 266 000	10 026 000
Třída 2	Nedaňové příjmy	2 158 000	1 673 000	1 269 000
Třída 3	Kapitálové příjmy	-	11 000	-
Třída 4	Přijaté transfery	98 000	601 000	20 907 000
	Příjmy celkem	10 722 000	11 551 000	32 202 000
	Konsolidace příjmů	-	-	-
	Příjmy celkem po konsolidaci	10 722 000	11 551 000	32 202 000
Třída 5	Běžné výdaje	6 970 000	10 955 000	8 383 000
Třída 6	Kapitálové výdaje	9 965 000	10 526 000	29 376 000
	Výdaje celkem	16 935 000	21 481 000	37 759 000
	Konsolidace výdajů	-	-	-
	Výdaje celkem po konsolidaci	16 935 000	21 481 000	37 759 000
	Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	- 6 213 000	-9 930 000	- 5 557 000
Třída 8	<i>Financování</i>	6 213 000	9 930 000	5 557 000
	Rozpočet vyrovnaný	-	-	-

Tabulka 2 – Schválený rozpočet pro jednotlivá léta v Kč [vlastní zpracování z dat obce]

Příjmy a výdaje obecního rozpočtu		Rozpočet po změnách		
		2007	2008	2009
Třída 1	Daňové příjmy	8 502 000	11 142 000	8 566 000
Třída 2	Nedaňové příjmy	2 195 000	1 643 000	1 173 000
Třída 3	Kapitálové příjmy	210 000	120 000	8 000
Třída 4	Přijaté transfery	287 000	1 970 000	21 239 000
	Příjmy celkem	11 194 000	14 875 000	30 986 000
	Konsolidace příjmů	-	-	-
	Příjmy celkem po konsolidaci	11 194 000	14 875 000	30 986 000
Třída 5	Běžné výdaje	7 545 000	9 802 000	8 336 000
Třída 6	Kapitálové výdaje	9 902 000	15 003 000	28 207 000
	Výdaje celkem	17 447 000	24 805 000	36 543 000
	Konsolidace výdajů	-	-	-
	Výdaje celkem po konsolidaci	17 447 000	24 805 000	36 543 000
	Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	- 6 253 000	- 9 930 000	- 5 557 000
Třída 8	<i>Financování</i>	6 253 000	993 000	5 557 000
	Rozpočet vyrovnaný	-	-	-

Tabulka 3 – Rozpočet po změnách pro jednotlivá léta v Kč [vlastní zpracování z dat obce]

Příjmy a výdaje obecního rozpočtu		Skutečný stav		
		2007	2008	2009
Třída 1	Daňové příjmy	9 542 389	10 384 162	8 125 247
Třída 2	Nedaňové příjmy	2 373 583	1 642 926	1 105 926
Třída 3	Kapitálové příjmy	225 210	120 881	8 490
Třída 4	Přijaté transfery	13 288 290	18 950 837	56 999 162
	Příjmy celkem	25 429 473	31 098 806	66 238 825
	Konsolidace příjmů	13 001 400	16 980 575	35 833 818
	Příjmy celkem po konsolidaci	12 428 073	14 118 231	30 405 007
Třída 5	Běžné výdaje	20 439 260	25 931 220	43 652 446
Třída 6	Kapitálové výdaje	714 867	8 940 737	22 160 774
	Výdaje celkem	21 154 127	34 871 957	65 813 220
	Konsolidace výdajů	13 001 400	16 980 575	35 833 818
	Výdaje celkem po konsolidaci	8 152 727	17 891 382	29 979 403
	Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	4 275 346	- 3 773 150	425 604
Třída 8	<i>Financování</i>	- 4 275 346	3 773 250	- 425 604
	Rozpočet vyrovnaný	-	-	-

Tabulka 4 – Skutečné plnění rozpočtu v Kč [vlastní zpracování z dat obce]

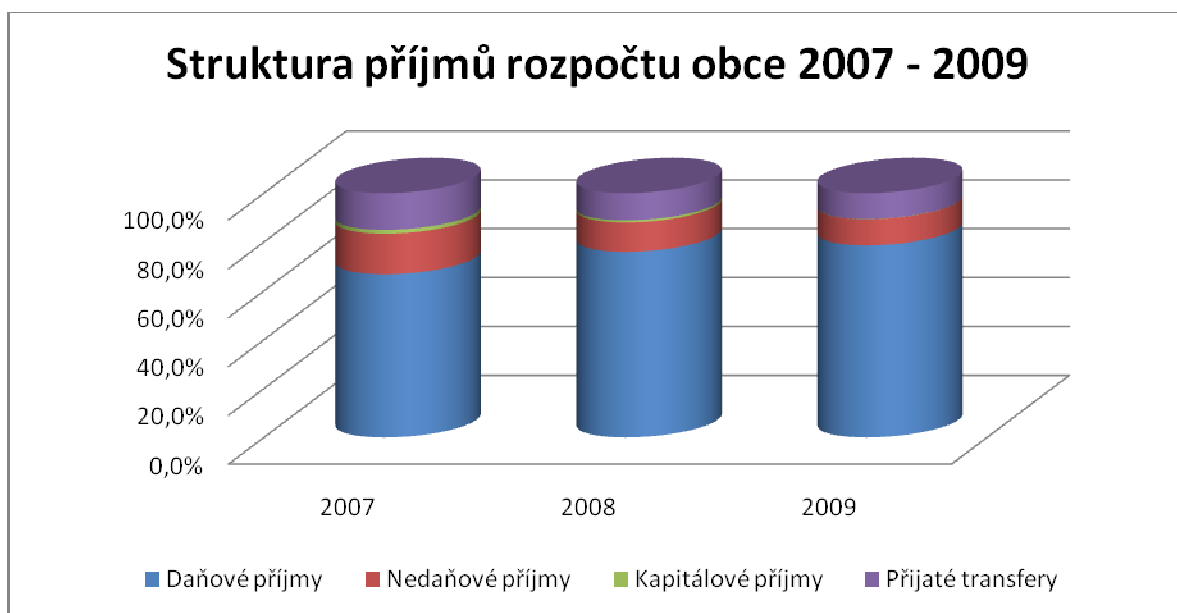
6.1.1 Příjmy a výdaje obce a jejich vývoj

Nás zajímá především, jak je na tom obec z hlediska vývoje příjmů a výdajů, protože to nám pomůže zjistit, jak obec hospodář. Zaměříme se taktéž na rozdíly mezi jednotlivými léty, protože rok 2007 zastupuje rok, kdy neprobíhala žádná větší investice obce, rok 2008 pak období, kdy obec financovala projekt stavby fotbalového hřiště v hodnotě skoro 3 mil. Kč, investovala též do výstavby nové silnice a připravovala se na velký projekt stavby sportovní – kulturního areálu. Rok 2009 představuje éru samotné realizace připravovaného velkého projektu dotovaného z fondů EU.

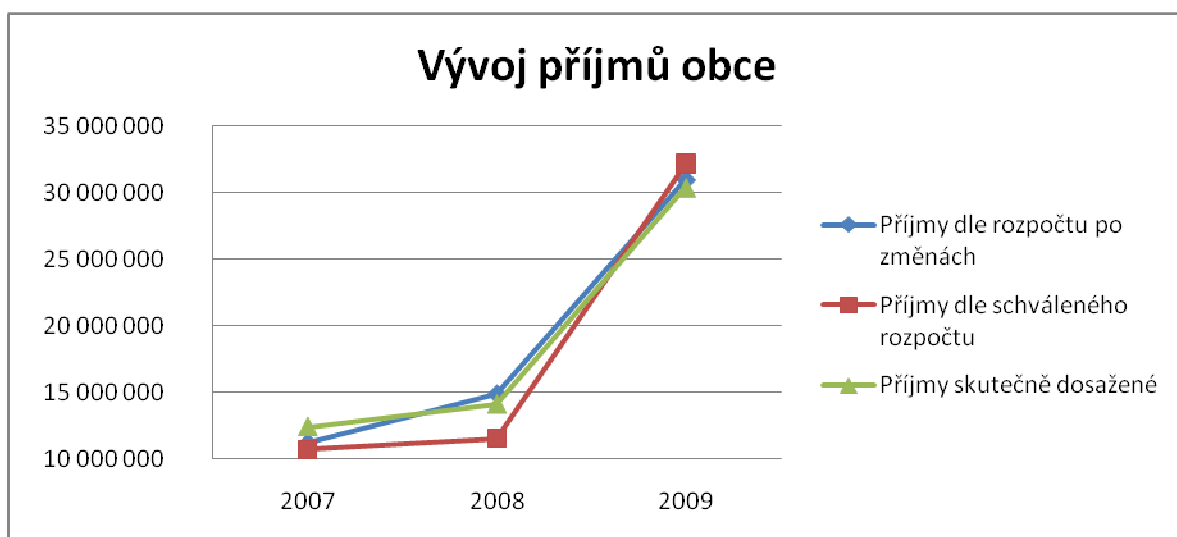
6.1.1.1 Příjmy obecního rozpočtu

Z výše uvedených tabulek je zřejmé, že příjmy obce se dělí do 4 kategorií, z nichž největší položkou jsou přijaté transfery, v nichž jsou zahrnuty zároveň i převody z rozpočtových účtů, které pokud sledujeme pouze mimořádné transfery, musíme z částky odečíst. Potom bychom za největší příjem považovali příjem z daní, dále pak nedaňové příjmy, což jsou veškeré příjmy z vlastní činnosti obce (např. poplatky za poskytované služby), příjmy z pronájmu či z prodeje movitého či nemovitého majetku obce. Kapitálové příjmy jsou v případě obce Březnice zanedbatelné, můžeme tedy říci, že Březnice neprodává dlouhodobý majetek a ani nedorčí velké množství cenných papírů.

Graf 1 ilustruje procentuelní podíl jednotlivých složek obecních příjmů na celkových příjmech.

Graf 1 – Struktura příjmů rozpočtu obce 2007 - 2009 [vlastní zpracování z dat obce]

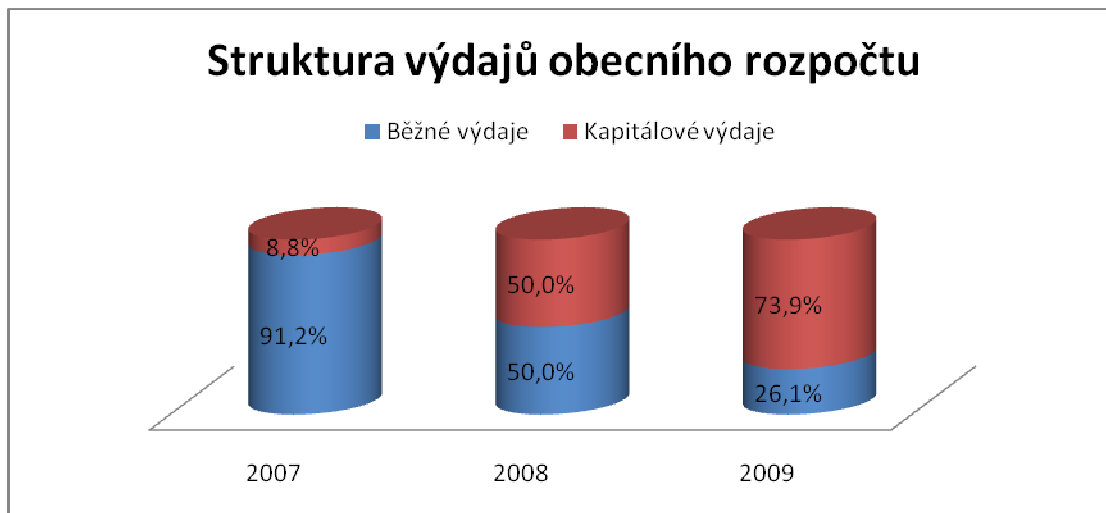

Graf 2 – Vývoj příjmů obce ve sledovaném období [vlastní zpracování z dat obce]

Graf 2 vykresluje vývoj příjmů, přičemž si můžeme povšimnout vzrůstající tendence příjmů, kterou výraznou měrou ovlivnilo získání vysoké dotace z EU v roce 2009.

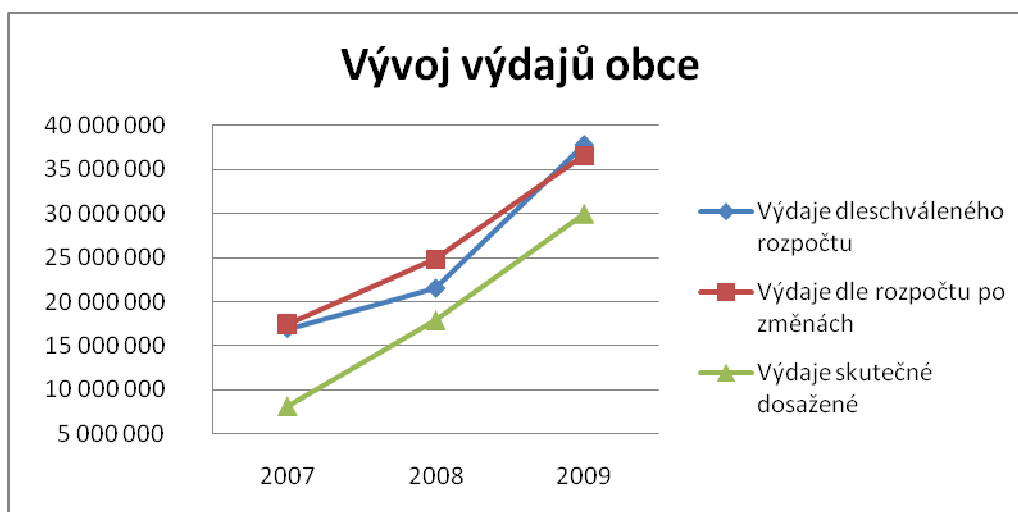
6.1.1.2 Výdaje obecního rozpočtu

Výdaje obce se dělí na běžné a kapitálové, přičemž nás budou zajímat ty kapitálové, protože to jsou výdaje na pořízení nových investic.

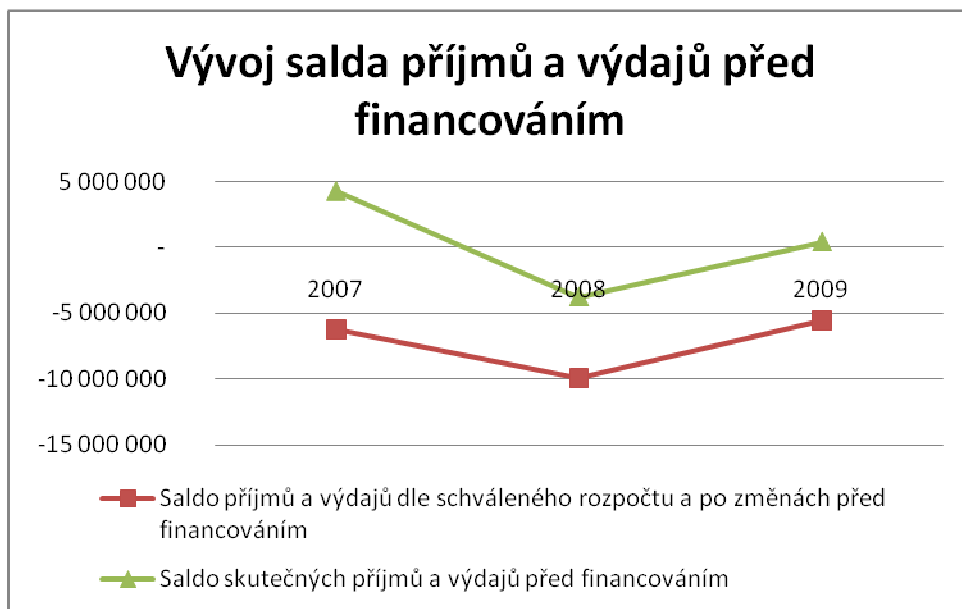
Graf 3 – Struktura výdajů obecního rozpočtu [vlastní zpracování z dat obce]

Graf 3 zachycuje strukturu obecních výdajů v jednotlivých letech a je na něm dobře vidět, jak se postupně struktura vyvíjela ve prospěch kapitálových výdajů, které v roce 2009 tvoří téměř tři čtvrtiny celkových výdajů. Důležitá je též skutečnost, že i přestože roste podíl kapitálové výdajů, které jsou ve většině případů vynakládány na projekty pro zlepšení života v obci, běžné výdaje neklesají. Obec tedy neinvestuje na úkor výdajů na provoz obce, a tedy i na úkor služeb občanům. Graf 4 ilustruje vývoj výdajů, který koresponduje s vývojem příjmů.

Graf 4 – Vývoj výdajů obce ve sledovaném období [vlastní zpracování z dat obce]

Graf 4 ilustruje vývoj výdajů plánovaných, změněných a skutečně dosažených, pozitivní je, že skutečně vynaložené výdaje jsou nižší než plánované a také to, že koresponduje s vývojem příjmů. Ve finále nás tedy zajímá, jak se vyvíjelo saldo příjmů a výdajů, což poukazuje na výsledek hospodaření obce.

Graf 5 – Vývoj salda příjmů a výdajů [vlastní zpracování z dat obce]

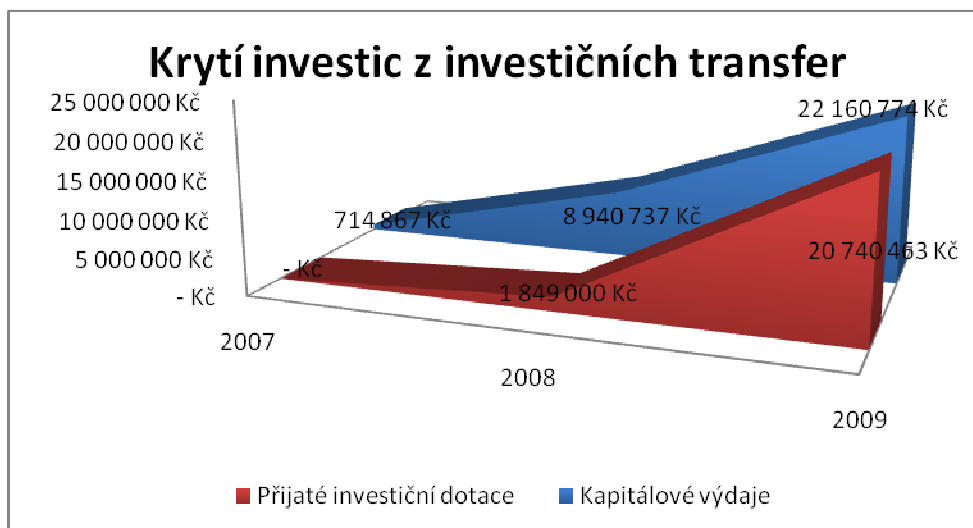
Z grafu 5 je zřejmé, že příjmy i výdaje prodělávají stejný vývoj v čase, což je velmi pozitivní skutečností. Záporného salda bylo dosaženo pouze v roce 2008, a to z důvodů financování stavby hřiště, silnice a přípravy na velký projekt sportovně – kulturního areálu. Nicméně je velmi pozitivní, že díky dotaci z fondů EU se velká investice z roku 2009 negativně neprojevila v hospodaření obce. Ba naopak, obec dosáhla dokonce v roce 2009 znovu kladného salda. Zároveň je příjemným zjištěním, že obec realizovala lepší výsledky, než byly stanoveny ve schválených rozpočtech v jednotlivých letech.

6.1.1.3 Krytí kapitálových výdajů

	2007	2008	2009
Investiční přijaté transfery od krajů		1849 000	
Investiční přijaté transfery ze státních fondů			128 226
Investiční přijaté transfery od regionálních rad			18 432 384
Ostatní IPT ze státního rozpočtu			2 179 853
Investiční přijaté transfery celkem	-	1849 000	20 740 463
Kapitálové výdaje (investiční)	714867	8940737	22 160 774

Tabulka 5 – Investiční transfery vs. kapitálové výdaje obce [vlastní zpracování z dat obce]

Ve výše uvedené tabulce můžeme sledovat vývoj kapitálových výdajů v jednotlivých letech a zároveň vývoj čerpání investičních dotací nejrůznějších druhů. Tato tabulka a následně i graf nám ukazují, jak obec postupně začíná využívat možnosti krýt své investice prostřednictvím dotací a minimálně tak zatížit rozpočet obce. A navíc je důležité si uvědomit, že tak velký projekt, jaký byl v roce 2009 financovaný z fondů EU, by si obec nemohla jinak vůbec dovolit.

Graf 6 – Vývoj krytí investic obce z investičních transfer [vlastní zpracování z dat obce]

6.2 Analýza majetkové a kapitálové struktury obce

Pro potřeby mé práce jsem z rozvahy obce pro jednotlivá sledovaná léta vybrala položky, u nichž byla zaznamenána výraznější změna a které jsou pro moji práci relevantní. Abych mohla jednoznačně určit, které položky rozvahy se v čase výrazně měnily, provedla jsem horizontální analýzu jak u aktiv, tak u pasiv obce.

6.2.1 Horizontální analýza aktiv

AKTIVA	2007	2008	2009	07/06	08/07	09/08
AKTIVA CELKEM	167 399 964	175 915 823	203 855 295	2,72%	5,09%	15,88%
DHM celkem	155 974 618	168 709 469	197 077 983	0,37%	7,55%	14,39%
Pozemky	53 053 365	53 425 210	62 966 345	-0,26%	0,70%	15,15%
Stavby	97 759 230	104 639 480	128 360 433	0,00%	6,58%	18,48%
Nedokončený DHM	2 741 218	7 389 283	2 133 297	34,44%	62,90 %	-246,38%
Základní BÚ	10 529 281	6 156 930	5 983 335	54,54%	-41,5%	-2,82%

Tabulka 6 – Absolutní a relativní hodnoty relevantních položek aktiv [vlastní zpracování z dat obce]

Z horizontální analýzy pasiv je patrné, že majetek obce roste, nikoliv však lineárně, ale čím dál tím rychleji. Nejvyšší přírůstek můžeme vidět v roce 2009, což je rok, kdy byl dostavěn sportovní – kulturní areál. Kromě toho byla dokončena výstavba silnic z předchozího roku. To se projevuje v položce nedokončený hmotný majetek. Pozorovat můžeme taky, jak nárůst majetku obce ovlivňuje základní běžný účet. Ten zaznamenal největší pokles mezi roky 2007 a 2008, protože v roce 2008 budovala obec silnice a fotbalové hřiště z vlastních prostředků. Pro moji analýzu je důležité zjištění, že mnohem finančně náročnější projekt realizovaný v roce 2009 způsobil jen minimální pokles na běžném účtu. Mohu tedy z vývoje z předchozích let usuzovat, že pokud by obec nezáskala na tento projekt dotaci z fondů EU, byl by pro ni nerealizovatelný.

6.2.2 Horizontální analýza pasiv

PASIVA	2007	2008	2009	07/06	08/07	09/08
PASIVA CELKEM	167 399 964	175 915 823	203 855 295	2,72%	5,09%	15,88%
Vlastní zdroje	160 513 652	166 321 647	197 991 667	3,33%	3,62%	19,04%
Fond dlouhodobého majetku	149 757 906	159 785 220	191 819 671	0,82%	6,70%	20,05%
Výsledek hosp.	10 715 746	6 536 427	6 171 996	60,3%	39,0%	-5,58%
Cizí zdroje	6 886 312	9 594 176	5 863 628	11,1%	39,3%	-38,9%
Krátkodobé závazky	149 512	3 456 576	325 228	63,7%	2211 %	-90,6%
Bankovní úvěry a půjčky celkem	6 736 800	6 137 600	5 538 400	-8,17%	-8,89%	-9,76%

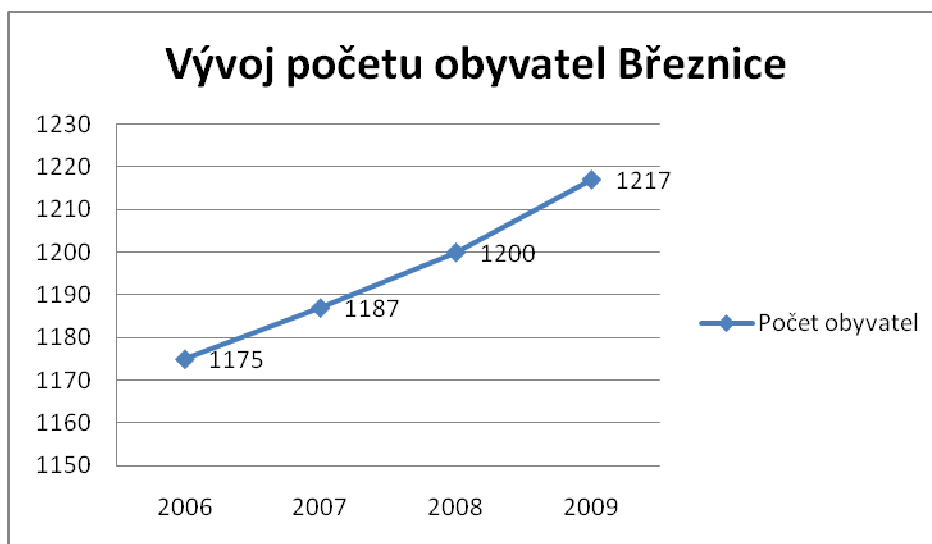
Tabulka 7 – Absolutní a relativní hodnoty relevantních položek pasiv [vlastní zpracování z dat obce]

Z horizontální analýzy pasiv můžeme vidět, že došlo k nárůstu pasiv, důležité je však to, že nebyl způsoben nárůstem cizích zdrojů, ale naopak došlo k pozitivnímu pohybu ve vlastních zdrojích. Můžeme taky porovnat, jak vývoj pasiv ovlivnil projekt financovaný z vlastních zdrojů v roce 2008 a projekt z roku 2009 financovaný z fondů EU. Mnohem menší investice z roku 2008 se projevila v nárůstu cizích zdrojů obce o skoro 40 %, naopak větší investice z roku 2009 financovaná z EU nijak cizí zdroje nenavýšila. Toto taktéž poukazuje na nemožnost financování velkých projektů z vlastních zdrojů obce Březnice, aniž by nedošlo k zadlužení obce. Mohla bych podotknout, že vlastní zdroje jsou z ekonomického hlediska mnohem dražší, ale domnívám se, že v prostředí malé obce je mnohem lepší využívat sice drahé, ale méně riskantní zdroje vlastní než levné zdroje cizí. Je to konzervativní přístup, nicméně já jsem jeho zastánkyní.

7 ANALÝZA VÝVOJE DEMOGRAFICKÝCH UKAZATELŮ V OBCI BŘEZNICE

Ve své práci zkoumám, zda realizace projektů, které zvyšují kvalitu technické a občanské infrastruktury obce je provázána též pozitivním vývojem demografických ukazatelů. Většina takových projektů nepřináší obci přínosy v hmotné podobě, ale spíše v podobě nehmotné. Jde především o zlepšení image obce, která pak přitahuje do obce nové obyvatelé. Obec, která buduje zázemí pro své občany je pak mnohem přitažlivější a nepotýká se ani s přirozeným úbytkem obyvatel, tím spíše ne s úbytkem stěhování. A pokud je projekt, který je sice pro obec z hlediska ekonomického nerentabilní, podpořen např. nárůstem počtu obyvatel, či zvýšeným počtem přírůstků stěhování, můžeme jej hodnotit jako přínosný. Každé finanční prostředky vynaložené na takto „společensky rentabilní“ projekt, jsou prostředky dobře vynaloženými. Sledovala jsem vývoj demografických ukazatelů v období 2007 – 2008 a na základě zjištěných dat jsem vytvořila grafy, na kterých demonstрую, jak projekt zbudování sportovně-kulturního areálu mohl přispět k tomuto vývoji.

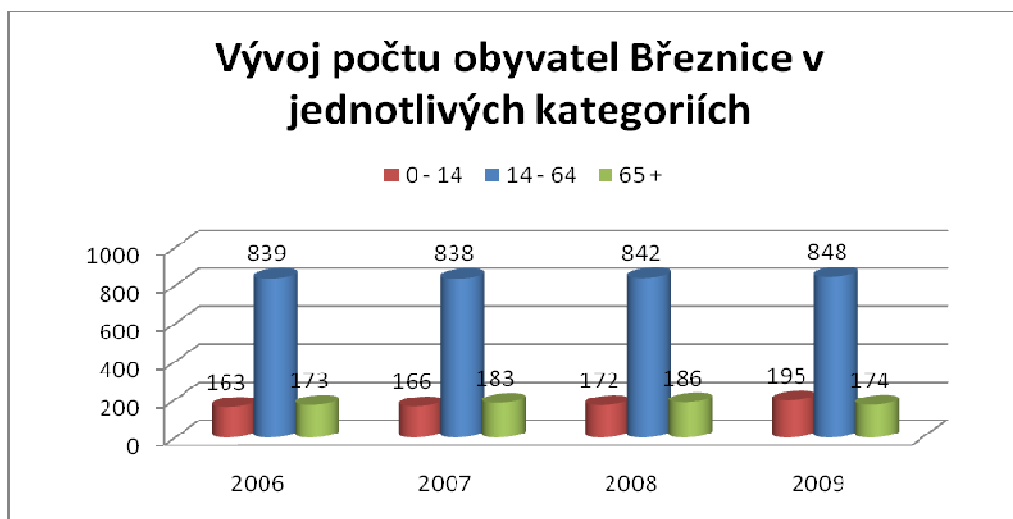
7.1 Vývoj počtu obyvatel obce Březnice

Graf 7 – Vývoj počtu obyvatel [vlastní zpracování z dat obce]

Graf 7 ilustruje vývoj počtu obyvatel v obci Březnice mezi léty 2006 – 2009. Velmi pozitivní je rostoucí tendence tohoto ukazatele a pro moji práci též skutečnost, že v roce 2009 je nárůst nejvyšší. Znamená to, že vybudování sportovně-kulturního areálu mohlo v kladném smyslu tento vývoj ovlivnit. Zajímavé bude pozorovat vývoj v příštích letech souběžně s dalšími investicemi obce do sociální infrastruktury.

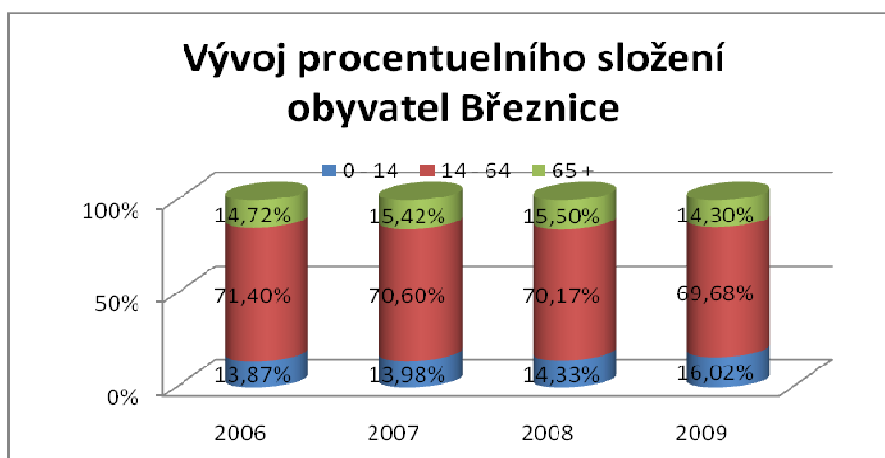
7.1.1 Vývoj počtu obyvatel obce v jednotlivých věkových kategoriích

Graf 8 – Vývoj počtu obyvatel obce v jednotlivých věkových kategoriích [vlastní zpracování z dat obce]

Graf 8 se dívá na vývoj počtu obyvatel v obci Březnice z hlediska věkového složení. Významné je, že neustále roste podíl občanů v kategorii 0 – 14, což znamená, že v obci se rodí děti, a tedy můžeme usuzovat, že mladé páry v obci zůstávají, aby zde vychovávali své potomky, nebo se do obce mladé rodiny s dětmi stěhují. Trend počtu občanů v produktivním věku je také rostoucí a počet občanů starších 65 let je kolísající, nicméně pro moji práci je důležité, že není vyloženě rostoucí. Abychom se ujistili, že obyvatelstvo obce skutečně nestárne, pomůže nám následující graf.

7.1.2 Vývoj procentuelního složení obyvatel Březnice

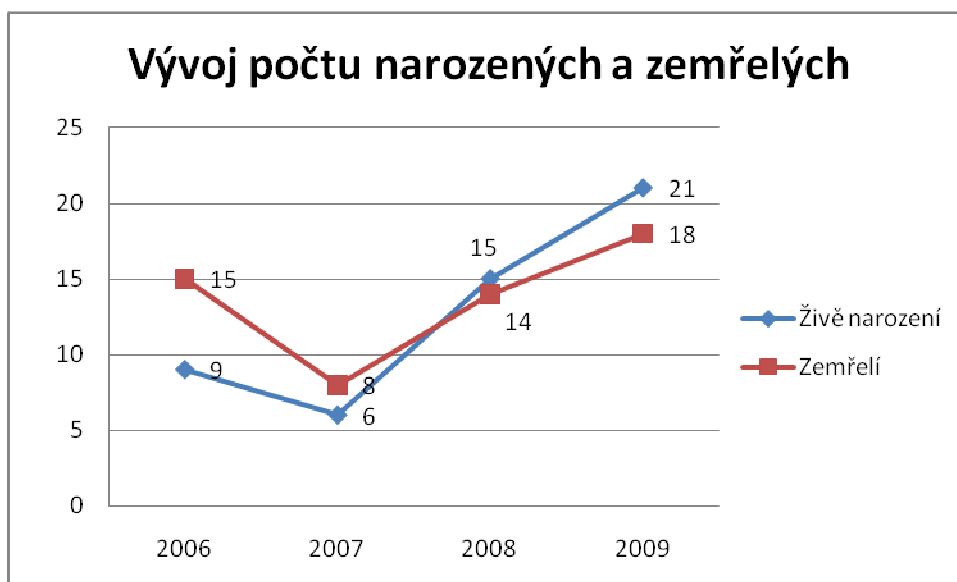
Graf 9 – Vývoj procentuelního složení obyvatel Březnice [vlastní zpracování z dat obce]

Graf 9 ilustruje, jakou měrou se na celkovém počtu obyvatel podílí jednotlivé věkové kategorie. Pro mou práci je významný fakt, že neustále roste podíl občanů ve věku od 0 do 14 let a zároveň klesá počet obyvatel nad 65 let. Můžu tedy konstatovat, že obyvatelstvo obce nestárne. Toto tvrzení je důležité, protože pokud budeme podíl na tomto kladném vývoji přičítat též přínosu realizovaného projektu sportovně-kulturního areálu, můžeme soudit, že hrozba, kterou jsem viděla ve financování projektů, které by nebyly provázány tímto pozitivním vývojem demografických ukazatelů, je v případě podobných projektů v obci Březnice zanedbatelná.

7.1.3 Vývoj přírůstků a úbytků obyvatel Březnice

Kromě sledování vývoje věkového složení obyvatel Březnice jsem se zaměřila též na data, která by mi pomohla přesněji určit, čím byl nárůst způsoben. V úvahu přichází přirozený přírůstek a úbytek versus přírůstek a úbytek stěhováním.

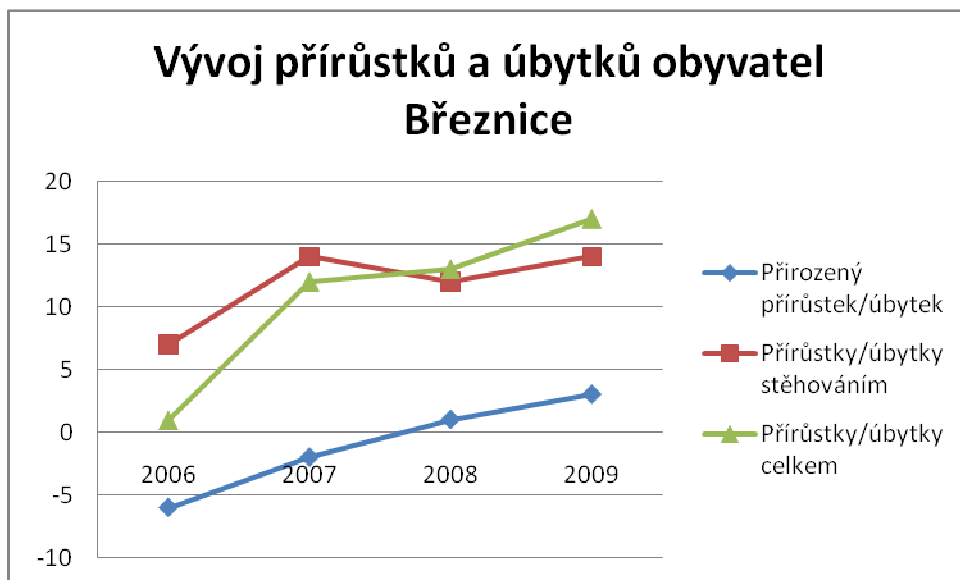
Nejdříve jsem se zaměřila na srovnání vývoje narozených občanů a zemřelých občanů. Na grafu 10 je patrné, že od roku 2008 se rozdíl mezi narozenými a zemřelými konečně obrátil ve prospěch narozených. To znamená, že obec „ožívá“ a mladým lidem se v ní líbí a jsou v ní spokojeni.

Graf 10 – Vývoj počtu narozených a zemřelých [vlastní zpracování z dat obce]

Na dalším grafu už můžeme pozorovat, jak se vyvíjely přírůstky, respektive úbytky obyvatel v jednotlivých letech a můžeme konstatovat, že na celkovém přírůstku se větší měrou podílí přírůstky stěhováním. To znamená, že obec Březnice je přitažlivou obcí, kterou si lidé vybírají pro život. A pokud tuto informaci zkonfrontujeme s předchozími, můžeme

řící, že do obce se stěhují lidé v produktivním věku s malými dětmi, či mladí manželé, kteří teprve rodinu plánují. Obec Březnice je tedy ideálním prostředím pro realizaci projektů zlepšujících technickou i občanskou infrastrukturu v obci.

Graf 11 – Vývoj přírůstků a úbytků obyvatel Březnice [vlastní zpracování z dat obce]

8 HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI PROJEKTU SPORTOVNĚ - KULTURNÍHO AREÁLU

Abychom byli schopni zhodnotit projekt z hlediska finanční efektivity, musíme odhadnout budoucí příjmy a výdaje, které bude investice v příštích letech vyžadovat a na základě toho odhadu přepočítat na současnou hodnotu a zjistit, jaká je návratnost investice a zda je projekt vůbec finančně udržitelný.

Obrázek 2 – Vizualizace sportovně-kulturního areálu [21]

8.1 Finanční udržitelnost projektu

Jelikož jde o projekt zbudovaný za účelem zlepšení občanské infrastruktury, dá se očekávat, že nebude finančně udržitelný. Příjmy z provozu tohoto projektu budou plynout pouze z občasných pronájmů multifunkčního hřiště, kulturního zázemí a kulturní místnosti a ze zisku bufetu (pokud jej bude provozovat obec, či z jeho pronájmu). Tyto příjmy však podle odhadů (které se dle slov pana starosty, Josefa Hutěčky, naplnily) nebudou přesahovat výdaje na provoz tohoto areálu. A to ani zdaleka. Provozní výdaje se odhadují až na desetinásobek provozních příjmů, a to proto, že zahrnují výdaje na energii (a při používání objektu SK, kterému je areál pronajímán za symbolickou částku se jí spotřebuje velké množství), výdaje na mzdu správci areálu, později různá údržba, opravy, renovace. Dá se předpokládat, že výdaje z hlediska postupného zastarávání porostou, kdežto příjmy budou mít tendenci zpočátku růst a později spíše stagnovat a klesat. Sestavila jsem tabulku, ve které jsem

se pokusila odhadnout hodnotu příjmů a výdajů na dalších 15 let. Dle tabulky jsem vypočítala čistou současnou hodnotu projektu, která je rozdílem současné hodnoty cash flow z investice a celkovými náklady na tuto investici. Použila jsem diskontní sazbu 5 %, která byla doporučena příslušnými orgány, které schvalují přidělování dotací z fondů EU.

ROK	1	2	3	4	5	6	7
Celkové příjmy	20578	40,5	42,5	44,5	46,5	46,5	45,5
Finanční zdroje	20558	0	0	0	0	0	0
Provozní příjem	20	40,5	42,5	44,5	46,5	46,5	45,5
Zůstatková hodnota							
Celkové výdaje	20790	469	483,1	507,2	532,6	559,2	587,2
Celkové inv. nákl.	20558	0	0	0	0	0	0
Provozní výdaje	232	469	483,1	507,2	532,6	559,2	587,2
Cash flow	-212	-428,5	-440,6	-462,7	-486,1	-512,7	-541,7
Kumulované CF	-212	-640,5	-1081,1	-1543,8	-2029,9	-2542,6	-3084,3
Diskont. CF	-201,9	-389	-380,6	-380,7	-380,86	-382,6	-384,96

Tabulka 8 – CF z projektu 1. část [vlastní zpracování z dat obce]

ROK	9	10	11	12	13	14	15
Celkové příjmy	44,5	44	43,5	43	42,5	42	12799,9
Finanční zdroje	0	0	0	0	0	0	0
Provozní příjem	44,5	44	43,5	43	42,5	42	41,5
Zůstatková hodnota							12758,4
Celkové výdaje	647,36	679,73	713,71	749,4	786,87	826,21	867,5
Celkové inv. nákl.	0	0	0	0	0	0	0
Provozní výdaje	647,36	679,73	713,71	749,4	786,87	826,21	867,5
Cash flow	-602,86	-635,7	-670,2	-706,4	-744,37	-784,21	11932,4
Kumulované CF	-4258,7	-4894	-5565	-6271	-7015,4	-7799,6	4132,8
Diskont. CF	-388,61	-390,3	-391,9	-393,4	-394,76	-396,08	5739,8

Tabulka 9 – CF z projektu 2. část [vlastní zpracování z dat obce]

Vypočítala jsem, že čistá současná hodnota investice, je záporná (to je patrné už z tabulky) a dosahuje hodnoty – 20 060 340 Kč. Na základě tohoto výpočtu mohu tvrdit, že projekt by nebylo možno bez finanční podpory z fondů EU realizovat, protože je pro obec finančně neudržitelný. Není jej možné ani bez příspěvků obce provozovat, protože je nerentabilní. Obec je však schopná (dle předchozí analýzy hospodaření) krýt provozní výdaje související s provozem areálu ze svých zdrojů.

V tomto bodě je důležité říci, jak vysokou dotaci obec na tenhle projekt získala. Díky výborné projektové dokumentaci, na základě které je dotace přidělována, se obec dostala až na získání 90 % potřebných financí z ROP Střední Morava (prioritní osa 2: Integrovaný

rozvoj a obnova regionu, oblast podpory 2.3: rozvoj venkova, podoblast podpory 2.3.3: sociální infrastruktura). Z toho 85 % bylo z prostředků EU a 5 % z prostředků Regionální rady. Pokud bych to vyjádřila v absolutních hodnotách, šlo o 17 408 363 Kč ze strukturálních fondů EU, 1 024 021 Kč z jiných zdrojů Regionální rady a zbylé 2 048 044 Kč zaplatila obec z vlastních prostředků. Ještě je nutno říci, že dotace je vyplácena zpětně proti jednotlivým účtům za provedené práce, materiál aj. Jelikož by nebylo v silách většiny malých obcí tak velký projekt bez nutnosti zadlužení financovat do doby proplacení dotace, je možné rozložit splácení dotací na více plateb. V případě našeho projektu šlo o 4 téměř stejně vysoké platby. Platby se pohybovaly okolo 4, 5 mil. Kč, které měla obec v každé realizované části k dispozici na svém běžném účtu, takže nemusela žádat o žádný úvěr, který by přinášel další náklady v podobě placených úroků.

8.2 Ekonomická udržitelnost projektu

Jen finanční hodnocení v rámci projektů, které mají socio-ekonomickou hodnotu, však nestačí. Je nutné určit ekonomickou čistou současnou hodnotu, ve které budou zahrnuty přínosy pro občany obce, které nemají peněžní hodnotu a jsou proto velmi těžko vyčíslitelné. Proto jsem se zamyslela, jaké socio-ekonomické přínosy bude projekt mít.

- Umožní ve volném čase sportovat za minimální poplatek (za pronájem) či zdarma v rámci sportovního klubu
- Vyžití pro děti na dětském hřišti
- Zvýšení možností kulturního vyžití v obci
- Vznik nových pracovních míst (přímo i nepřímo)
- Z dlouhodobého hlediska růst počtu obyvatel Březnici (prokazatelný pozitivní trend vývoje)
- Posílení image obce

Metodika výpočtu ekonomické současné hodnoty je ovšem prozatím svojí náročností nad mé síly, takže jsem se spokojila s výsledkem, který byl uveden v projektové dokumentaci projektu. Tato byla vytvořena pomocí webové aplikace k tomu určené, kterou žadatelům o dotace poskytuje příslušný orgán, který má danou dotaci v kompetenci. V případě našeho projektu to je Regionální rada pro ROP Střední Morava. Dle této analýzy, ve které ovšem nebyly zahrnuty všechny mnou uvedené přínosy, bylo zjištěno, že ekonomická čistá současná hodnota projektu je 28 221 806 Kč, ekonomické vnitřní výnosové procento je vyšší než 20 % (přesahuje tedy diskontní míru) a diskontovaná doba návratnosti z ekonomického

hlediska je 7 let. Pokud bych byla schopna provést tuto analýzu sama, věřím, že bych dosáhla ještě lepších výsledků, protože v projektové dokumentaci dle mého názoru mnoho nepřímých přínosů opomněli.

8.2.1 Vývoj nezaměstnanosti v obci Březnice

Již bylo zmíněno, že v souvislosti s projektem sportovně-kulturního areálu měla vzniknout nová pracovní místa. Zamýšlený byl pouze vznik místa správce areálu (obsazeno občanem Březnice), ale kromě toho díky potřebě úklidu šaten sportovců, společných prostor a sociálních zařízení, vznikla potřeba dalšího zaměstnance. Bylo využito dlouhodobě nezaměstnaných, na které obec získává příspěvek od úřadu práce, a mzdové náklady jsou tedy minimální. Můžeme tedy tomuto projektu přičítat jako přínos vznik 2 pracovních míst. Existuje možnost vzniku dalších pracovních míst, pokud by zde bylo zavedeno restaurační zařízení či v případě realizace cyklostezky např. servis kol.

V následující tabulce je uvedena míra nezaměstnanosti v Březnici a počet uchazečů o místo hlášených na Úřadu práce ve Zlíně. V těchto ukazatelích se promítl celorepublikový a troufám si říci, že i celosvětový trend způsobený hospodářskou krizí. Na počtu nezaměstnaných v Březnici se velkou měrou podílelo propouštění zámečnické firmy ZAKO Turčín, jež v obci sídlí a zaměstnávala především občany Březnice. Řešením této pro obec nepříznivé situace by mohly být další realizované projekty, které by zvýšily zaměstnanost přímo a z dlouhodobého hlediska i nepřímo, protože rostoucí počet obyvatel přináší do obce další podnikatele, kteří by mohli být zaměstnavateli občanů Březnice.

Rok	Počet uchazečů	Míra nezaměstnanosti
2007	26	3,95%
2008	33	5,49%
2009	61	10,29%
Březen 2010	67	11,32%

Tabulka 10 – Nezaměstnanost v obci [vlastní zpracování z dat Úřadu práce ve Zlíně]

Na základě provedené finanční analýzy udržitelnosti, výsledků ekonomické analýzy udržitelnosti z projektové dokumentace sportovně-kulturního areálu a hodnocení míry nezaměstnanosti, hodnotím tuto investici za velmi socio-ekonomicky přínosnou a na základě tohoto zjištění, bych se v rámci obce Březnice nebála pustit do dalších podobných projektů.

9 VÝZKUM SPOKOJENOSTI OBČANŮ SE SPORTOVNĚ – KULTURNÍM AREÁLEM

Poté, co jsem zanalyzovala projekt sportovně-kulturního areálu po stránce finanční a ekonomické udržitelnosti, provedla jsem dotazníkové šetření v obci Březnice. Cílem bylo mimo jiné zjistit, zda socio-ekonomické přínosy, které jsem odhadovala, jsou nebo nejsou relevantní. Dále pak na základě výsledků tohoto šetření budu zjišťovat, zda jsou mé předpoklady správné či nikoliv. Dotazníkové šetření jsem provedla u 50 občanů různých věkových kategorií a pohlaví, aby získané informace bylo možno co nejpřesněji zobecnit. Dotazník je přílohou č. 1 mé práce.

9.1 Předpokládané výsledky

- ✓ Sportovně – kulturní areál je hodnocen velmi pozitivně, a to obyvateli všech věkových kategorií
- ✓ Vybudování sportovně – kulturního areálu přispělo ke zvýšení atraktivnosti obce pro mladé rodiny
- ✓ Vybudování sportovně – kulturního areálu přineslo publicitu starostovi obce, kterému je tento významný počín přičítán
- ✓ Sportovně – kulturní areál je dostatečně využíván
- ✓ Občané vnímají obec, jako živou, rozvíjející se jako obec příjemnou pro život
- ✓ Většina občanů by uvítala rozšíření provozu tohoto areálu
- ✓ Většině občanů nevadí zvýšení provozu a hluku v souvislosti s provozem sportovně – kulturního areálu

9.2 Výsledky dotazníkového šetření

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 27 žen a 23 mužů ve věkových kategoriích dle následujícího grafu. Toto věkové složení odpovídá zhruba i procentuelnímu zastoupení jednotlivých věkových kategorií v obyvatelstvu obce. Proto je vzorek pro můj průzkum vhodný. Nedotazovala jsem se mladších respondentů než 15 let, protože na některé otázky by nejspíš ještě nebyli schopni odpovědět a docházelo by ke zbytečným chybám ve výzkumu.

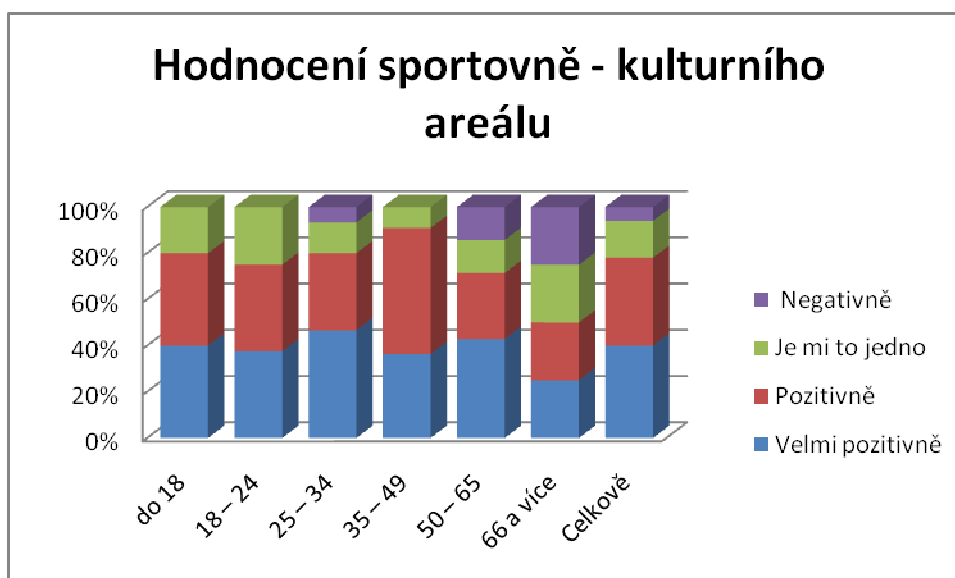

Graf 12 – Věkové složení respondentů [vlastní zpracování]

9.3 Vyhodnocení dotazníku

9.3.1 Hodnocení sportovní – kulturního areálu v souvislosti s věkem respondentů

Počin vybudování sportovní kulturního areálu je obecně hodnocen velmi pozitivně, což znázorňuje poslední sloupec grafu 13. 78 % respondentů hodnotí tento počin pozitivně, 40 % dokonce velmi pozitivně, 16 % je to jedno a pouze 6 % jej hodnotí negativně.

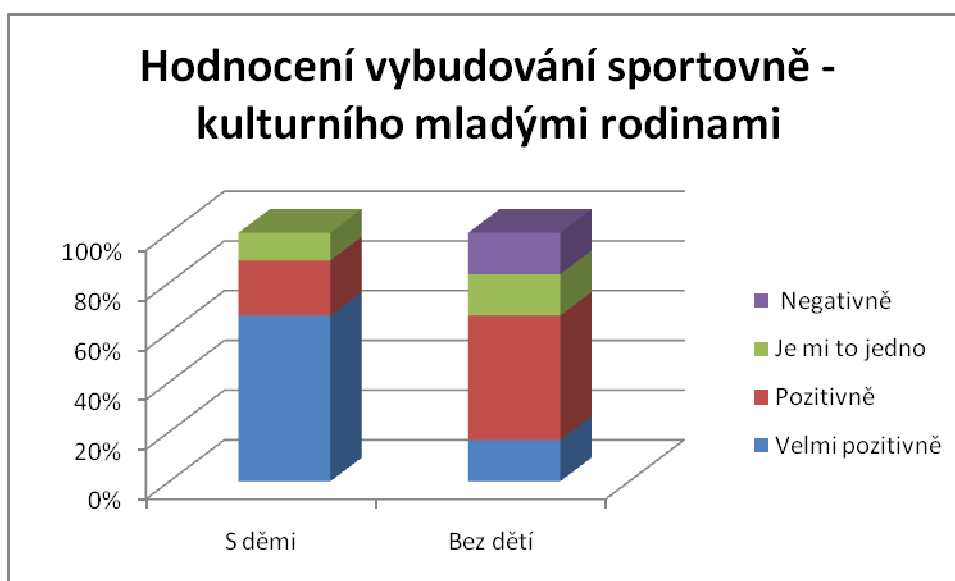

Graf 13 – Hodnocení sportovní – kulturního areálu [vlastní zpracování]

Dle grafu 13 můžeme též říci, že spokojenost, respektive nespokojenost s tímto realizovaným projektem není závislá na věku, protože její tendence je kolísající. Každopádně je patrné, že negativního hodnocení se projektu dostalo především od občanů starších 50 let.

Tento výsledek je ovšem zkreslen procentuelním zastoupením těchto věkových kategorií v celkovém počtu respondentů, protože tyto dvě kategorie tvoří pouze 22 % z celku. Myslím si, že na základě tohoto faktu můžu s přihlédnutím k absolutním ukazatelům (jen 3 respondenti hodnotí negativně) říci, že počin vybudování sportovně-kulturního areálu je hodnocen pozitivně všemi věkovými kategoriemi občanů. Vzhledem k tomu, že v obci žiji a tento areál velmi často navštěvuji za účelem aktivního sportování (tréninky a zápasy dívčího fotbalového týmu, jehož jsem členkou), sportování pasivního (fotbalové zápasy mužů, dorostu či žáků a přípravy nebo různých kulturních akcí (otvírání areálu, dětský den, začátek fotbalové sezóny; plánuje se červencová noc s vystoupením kapely Fleret a Jarmily Šulákové), můžu z vlastních zkušeností říci, že se tam setkávám s občany všech věkových kategorií, a to ve velmi hojném počtu.

9.3.2 Hodnocení zvýšení atraktivnosti pro mladé rodiny v souvislosti se zbudováním sportovně – kulturního areálu

Graf 14 – Hodnocení vybudování areálu mladými rodinami [vlastní zpracování]

Na základě výsledků dotazníku jsem sestavila graf 14, který demonstruje, jak hodnotí počin zbudování sportovně-kulturního areálu mladé rodiny s dětmi a bez dětí. Použila jsem data získaná od věkové kategorie 25 – 34 let. Na základě výše uvedeného grafu mohu říci, že tento počin je hodnocen lépe rodinami, které již děti mají, i když opět tady existuje zkreslení vyvolané převahou rodin s dětmi (9 z 15). Každopádně ze získaných dat si troufám říci, že tento počin zvyšuje atraktivitu obce Březnice pro mladé rodiny a troufám si to

řící tím spíše, že tuto skutečnost též můžu podpořit již dříve provedenou demografickou analýzou, konkrétně přírůstkem obyvatel ať už způsobem přirozeným či přistěhováním.

9.3.3 Hodnocení přínosu vybudování sportovně-kulturního areálu pro postavení starosty v obci

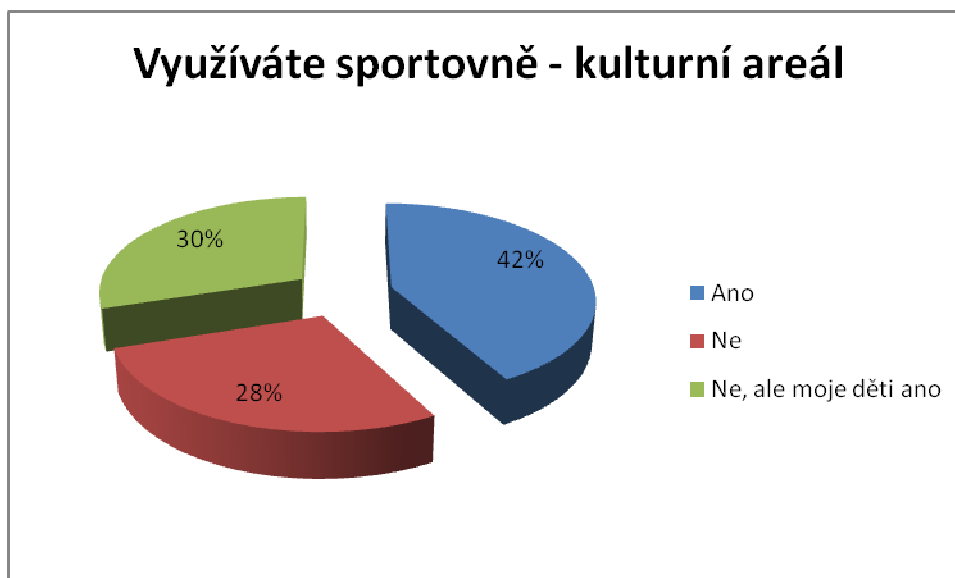
Na grafu 15 je patrné, že díky vydařené realizaci tohoto projektu získal starosta v obci velmi dobré postavení. Lidé si jej váží za to, co pro obec udělal a je proto dost možné, že jej podpoří i v dalších volbách, bude-li kandidovat. Každopádně je to pro našeho pana starostu dobrá motivace, a možná i pocit dobře odvedené práce, kterou navíc lidé ocenily, napomohl tomu, že se i nadále snaží využít evropské peníze co nejlépe a připravuje další projekt, tentokrát revitalizaci místní mateřské školy.

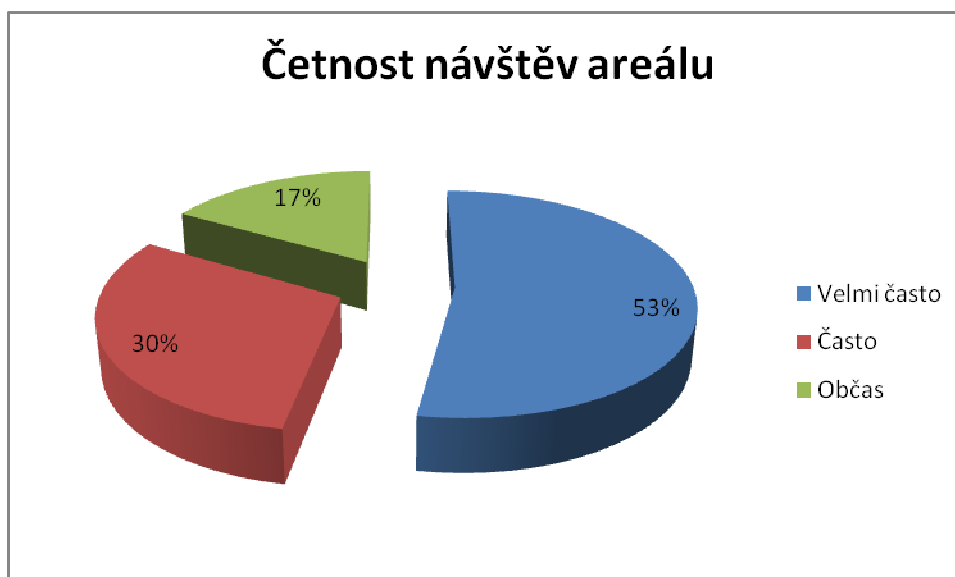
Graf 15 – Vliv projektu na pozici starosty [vlastní zpracování]

9.3.4 Hodnocení využívání sportovně – kulturního areálu

Při hodnocení využití areálu jsem si pomohla dvěma grafy, a to grafem 16, který znázorňuje, kolik respondentů areál využívá. Z grafu je patrné, že 72 % respondentů areál využívá, ať už sami nebo prostřednictvím svých dětí. Abychom mohli zjistit, jak intenzivně jej využívají, pomůže nám graf 17, který procentuelně popisuje, jak často jej respondenti či jejich děti navštěvují. Dle těchto grafů tvrdím, že areál je prozatím dostatečně využíván, ale mohl by být využíván ještě více, a to kdyby se v jeho prostorách např. provozovalo pohostinství, které je v obci pouze jedno. Tak by tento areál navštěvovali i lidé, kteří nemají zájem o sport či nejsou jeho fanoušci.

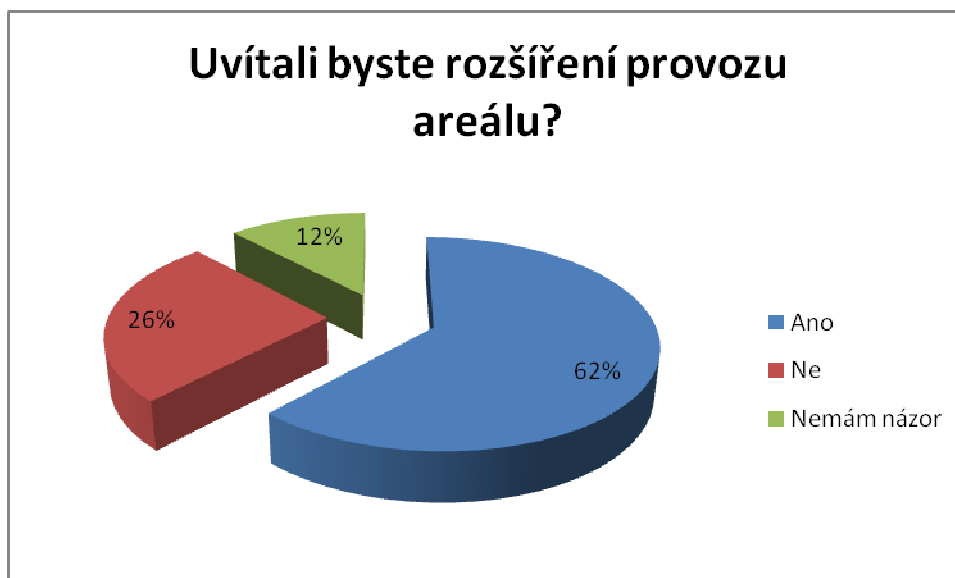
Graf 16 – Hodnocení využití areálu [vlastní zpracování]

Graf 17 – Četnost využívání areálu [vlastní zpracování]

9.3.5 Možnost rozšíření provozu tohoto areálu

Hypotéza, že by lidé uvítali rozšíření provozu areálu, souvisí s výše uvedenou mírou využití areálu. Rozšířením provozu je myšleno především vedení cyklostezky vedoucí z Otrokovic směrem na Uherské Hradiště, a také provozování bufetu či pohostinství celoročně či alespoň sezónně.

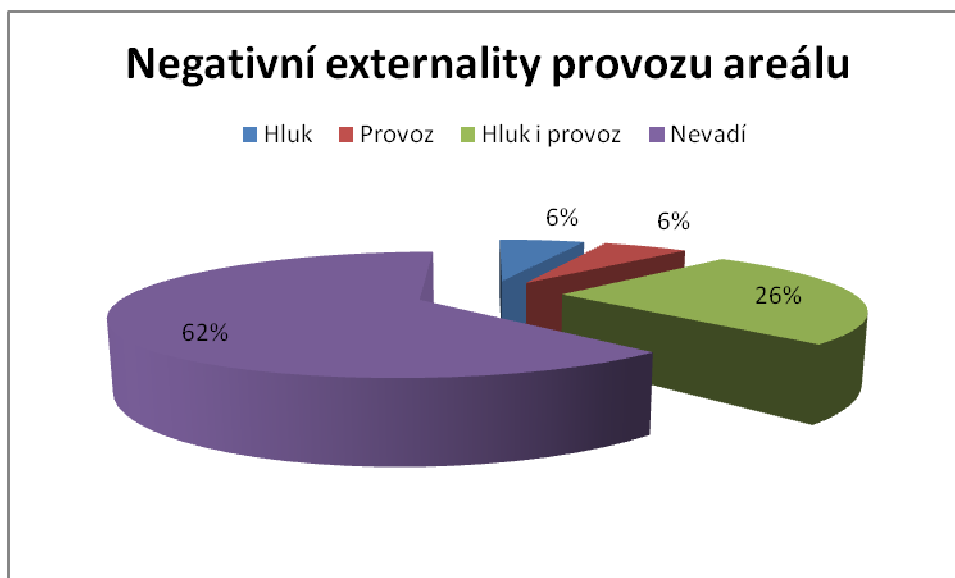

Graf 18 – Rozšíření provozu sportovně – kulturního areálu [vlastní zpracování]

Na základě grafu 18, který byl sestaven dle dat z otázek, ve kterých respondenti odpovídali, zda by uvítali, kdyby byl rozšířen provoz bufetu a kdyby kolem areálu vedla cyklostezka, můžu konstatovat, že většina lidí by sice uvítala rozšíření provozu, ale není to většina drtivá, a to taky proto, že 12 % respondentů nemá na tento další možný rozvoj názor. Nemůžu tedy podle mého názoru potvrdit hypotézu, že většina by rozšíření provozu uvítala, i když 62 % oficiálně většina je. Jako občanka Březnice vím, že mnozí, především starší a konzervativní obyvatelé obce nesouhlasí s cyklostezkou, protože se bojí, že do obce přinese chaos na silnicích, nepořádek a hluk.

9.3.6 Hodnocení negativních dopadů v podobě hluku a zvýšeného dopravního provozu v obci

Na následujícím grafu je procentuálně vyjádřen podíl respondentů, kterým vadí jen hluk, jen provoz, hluk i provoz nebo jim tyto negativní dopady nijak nepřekáží. Většina, tedy 62 % respondentů nevidí problém ve zvýšeném provozu a hluku v obci, ostatním 38 % tyto negativní externality vadí.

Graf 19 – Negativní externality provozu areálu [vlastní zpracování]

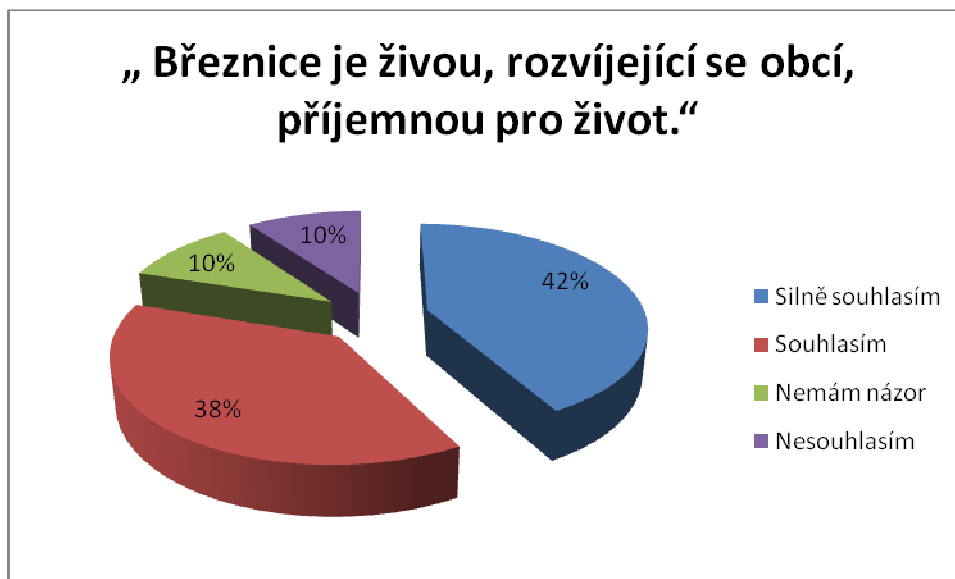
Když jsem zkoumala, kterou věkovou kategorii obtěžují zmíněné externality nejvíce, zjistila jsem, že mládež a lidé do 24 let s tím nemají žádný problém. Počet nespokojených narůstá s věkem a taky se objevuje u rodin s malými dětmi. Dále můžu ze zkušeností říci, že hluk a provoz vadí častěji lidem do obce přistěhovaným z měst, než „domorodcům“, což je paradox, protože lidé z města by měli být vůči těmto nepříjemnostem odolnější. Nicméně je trend, že lidé z měst se stěhují na „venkov“, protože se domnívají, že je tam klid. Ale „vesničané“ jsou velmi činní lidé, takže pokud hluk nezpůsobuje provoz sportovních a kulturních, či jiných zařízení, způsobují ho různé sekačky, pily či traktory, které slouží k obhospodařování políček občanů Březnice či k údržbě zahrad.

Myslím si, že negativní dopady provozu tohoto areálu nejsou většinou občanů vnímány jako problém a převažují spíše ty pozitivní „dopady“ na jejich život.

9.3.7 Jak vnímají Březnici její občané

Na závěr jsem zhodnotila pocit občanů z vývoje obce Březnice. Ptala jsem se, zda obec Březnici vnímají, jako živou a rozvíjející se jako obec příjemnou pro život. Doufala jsem, že mé pocity, které jsou mimochodem velmi pozitivní, budou se mnou mí spoluobčané sdílet a měla jsem radost, když jsem zjistila, že je sdílí. Navíc musím říci, že pár respondentů, kteří na zmíněnou problematiku neměli názor či obec nevnímají stejně jako já, pocházeli z různých věkových kategorií. Tudíž nemohu říci, že např. mladí lidé nejsou v obci spokojeni či naopak občané v důchodovém věku. Pokud bych k podobnému závěru došla,

musela bych hledat příčinu, což v mém případě naštěstí nemusím. Výsledky popisuje následující graf.

Graf 20 – Hodnocení spokojenosti s vývojem obce [vlastní zpracování]

9.4 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření

Na základě provedeného dotazníkového šetření mohu říci, že bylo dosaženo většiny předpokládaných výsledků. Sportovně-kulturní areál je hodnocen pozitivně občany Březnice, a to bez ohledu na věk. Jeho vybudování též dle výsledků šetření ztraktivňuje obec pro mladé rodiny, protože tyto areál notně využívají. Kromě pozitivního dopadu na občany obce, měla realizace tohoto projektu též kladný dopad na postavení starosty obce, kterému se za tento počín dostalo uznání ze strany občanů. Potěšující, ne však překvapující pro mě bylo, že je areál zatím dostatečně využíván, avšak většina občanů by uvítala rozšíření působnosti tohoto zařízení třeba o pohostinství. Tak by se návštěvnost mohla ještě zvýšit. Důležité bylo zjištění, že negativní dopady provozu sportovně-kulturního areálu, větší provoz a hluk, nejsou občany vnímány, jako velký problém, převažují ty pozitivní.

Celkovým resumé mého dotazníkového šetření je, že drtivá většina občanů sdílí i můj názor, a to ten, že obec Březnice je živá a rozvíjející se obec, příjemná pro klidný život.

Díky dotazníku jsem mohla zodpovědět celou řadu otázek, na které nezodpoví žádná neosobní ekonomická analýza. Nicméně je nezbytné odpovědi na relevantní otázky znát, aby následná finanční a ekonomická analýza realizovaných projektů přinesla uspokojivé výsledky.

10 DOPORUČENÍ

Na základě provedené analýzy bych obec podpořila v realizaci dalších podobných projektů, které by měly šanci na získání dotace z fondů EU, a to co nejdříve, protože se může stát, že v dalším programovém období, které začne rokem 2014, nebudou už takové projekty finančně podporovány. Konkrétně bych navrhla pokusit se o získání dotace na cyklostezku, která by obci přinesla další možnosti rozvoje (zmínila jsem se výše o rozšíření provozu sportovně-kulturního areálu). Navíc tento projekt by s sebou mohl přinést zvýšení atraktivnosti Březnice pro turisty, což Evropská unie podporuje a díky tomu by dotace mohla být snáze získána.

Další možnosti bych viděla v revitalizaci budovy místní sokolovny, jakožto největší stavby určené pro pořádání kulturních akcí, a to z důvodů rozvoje místních sportovních, ale i uměleckých spolků, které by získali kvalitní zázemí pro svoji činnost.

V neposlední řadě bych zmínila projekt revitalizace budovy mateřské školy (dále MŠ), který je ve stádiu přípravy a pokud by na něj byla dotace z ROP Střední Morava v oblasti vzdělávání získána, došlo by ke zvětšení a zmodernizování prostor MŠ, která je v obci hojně využívána a má velmi dobrou pověst.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo zjistit, zda mnou stanovené předpoklady týkající se analýzy možností financování projektů obce Březnice byly správné, či nikoliv. Nápomocna mi byla finanční analýza hospodaření obce, demografická analýza, analýza udržitelnosti již realizovaného velkého projektu financovaného z fondů EU, dotazníkové šetření na základě dotazníku uvedeného v příloze práce a v neposlední řadě též vlastní zkušenosti občanky Březnice a rozhovory se starostou obce, panem Josefem Hutěčkou. Závěrečné hodnocení jsem provedla na základě předpokladů stanovených v předběžné SWOT analýze, které mě mojí prací vedla až k samotnému cíli.

Předpokládala jsem, že financování projektů z fondů EU je jednou z mála možností, jak mohou malé obce realizovat velké projekty, aniž by se musely zadlužovat. Tento předpoklad se na základě provedené analýzy potvrdil. Důkazem je finanční analýza udržitelnosti projektu sportovně-kulturního areálu, která ukazuje, že projekt by byl bez financování z fondů EU nerealizovatelný, protože je pro obec finančně neudržitelný.

Na druhé straně je však tento projekt udržitelný ekonomicky, protože s sebou nese celou řadu socio-ekonomických přínosů, které jsou v případě obecních projektů důležitější než ty finanční. Tohle tvrzení je taktéž potvrzením několika mých předpokladů, a to především předpokladu, že realizované projekty mají potenciál pro oživení obce, prostřednictvím zlepšení image obce, která pak přitáhne do obce nové občany, či podniky stávající mladé občany, aby v obci zůstali a založili zde rodinu. Kromě výsledku analýzy ekonomické udržitelnosti realizovaného projektu je toto mé tvrzení podloženo demografickou analýzou a dotazníkovým šetřením.

Co se týče předpokladu, že se realizované projekty přímo i nepřímo na zvýšené zaměstnanosti v obci, nemohu jej potvrdit. Realizovaný projekt sice přinesl dvě nová pracovní místa, ale vývoj nezaměstnanosti v obci je nepříznivý, ovlivněný světovou hospodářskou krizí. Vybudování sportovně-kulturního areálu s sebou nepřineslo zlepšení této situace. Avšak může dojít k pozitivnímu vývoji z dlouhodobého hlediska, kdy bude např. areál rozšířen, vznikne zde pohostinské zařízení či jiné služby, nepřímo pak může nová pracovní místa přinést nárůst počtu obyvatel v obci Březnice (podnikaví občané) v důsledku zlepšené image.

Na základě dotazníkového šetření jsem zjistila, že starosta obce, který se o realizaci projektu financovaného z EU zasloužil, stoupl v očích občanů Březnice a je jimi velmi pozitivně

hodnocen. Spokojení občané jsou dle mého názoru nejlepší „reklamou“ obce. Co se publicity týče, pouze samotná informace, že se v Březnici bude velký sportovně-kulturní areál budovat, přinesla obci publicitu. Od té doby, co tento areál v obci funguje, se obec dostává do povědomí jako „obec s krásným sportovním a kulturním zázemím pro občany“, a to nejen ve „fotbalových“ kruzích.

Předpoklad, že realizace různých velkých projektů má spíše negativní dopady na občany, se nepotvrdil. Nicméně bych jej úplně nezamítala, protože u jiných projektů tomu tak klidně může být. Např. budování větrných elektráren je sice EU podporováno a je známo, že přináší ekologickou energii, i přesto u lidí žijící poblíž převažuje názor, že dopady projektu jsou pro ně negativní.

Dva předpoklady jsem ani na základě provedených analýz a dotazníkového šetření nemohla potvrdit, či vyvrátit. Proto jsem se obrátila na starostu obce, který mi zodpověděl všechny mé otázky. Mohu tak říci, že je pravdou, že obce, které nemají dostatek financí (hospodaří se schodkovým rozpočtem, jsou zadlužené, atd.) si nemohou realizaci velkých projektů, byť by byly z 90 % financovány z fondů EU dovolit, a to především kvůli zpětnému proplácení dotací a taky kvůli velmi administrativně náročné, a tudíž i drahé projektové dokumentaci, na základě které je dotace buď přidělena, či nikoliv. Systém přidělování dotací je podle slov pana starosty Josefa Hutěčky natolik složitý, že člověk, který se v tomto prostředí nepohybuje dnes a denně (existují firmy, které projekt pro obec připravují), není schopen vytvořit žádost, která by byla Regionální radou schválena.

Nutností tedy je zadat přípravu projektu firmě, která se v dotačním systému vyzná a ví, co je důležité pro vytvoření projektů, který bude mít šanci na přijetí. To především u velkých projektů přináší obci dosti velké náklady, a to s projektem, který nutně nemusí být realizován (pokud dotace nebude získána). Obec tak přichází o finanční prostředky, které by mohla umístit účelněji. Paradoxem je, že pokud obec dotaci získá, může náklady na přípravu projektu zahrnout do celkových nákladů na pořízení investice. Napadá mě otázka, zda by nebylo levnější zjednodušit dotační systém, ve kterém by se dokázali představitelé obcí bez problémů vyznat a nemusely by tak zadávat přípravu žádostí drahým firmám.

Co se týče úspěšnosti obcí při získávání dotací, lze na základě zkušeností obce Březnice usuzovat, že pokud obec věnuje přípravě projektu dostatek času, úsilí a financí a pokud je tento projekt v souladu s prioritami EU, má velkou šanci dotaci získat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. Praha: Grada, 2009. 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.
- [2] BOHÁČKOVÁ, Ivana, HRABÁNKOVÁ, Magdalena. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
- [3] ČEPIČKA, Ladislav. *Řízení obcí I*. 1. Praha: Profesional Publishing, 2008. *Marketing v řízení obcí*, s. 288. ISBN 978-80-86946-76-4.
- [4] *Fondy EU: Glossář základních pojmů*. 1. [s.l.] : Odbor vnějších vztahů Ministerstvo pro místní rozvoj, 2005. 79 s.
- [5] FORET, Miroslav; STÁVKOVÁ, Jana. *Marketingový výzkum: Jak poznávat své zákazníky*. 1. Praha: Grada, 2003. 160 s. ISBN 80-247-0385-8.
- [6] JANEČKOVÁ, Lidmila; VAŠTÍKOVÁ, Miroslava. *Marketing měst a obcí*. 1. Praha: Grada, 1999. 184 s. ISBN 80-7169-750-8.
- [7] MAIER, Karel. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. Praha: Grada, 2000. 142 s. 80-7169-644-7 s.
- [8] MAREK, Dan. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
- [9] MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. Praha: Orac, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
- [10] OCHRANA, František, et al. *Veřejný sektor a veřejné finance: Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. Praha: Grada, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
- [11] PAVLŮ, Dušan, et al. *Marketingové komunikace a jejich nové formy*. 1. Praha: Professional publishing, 2009. 199 s. ISBN 978-80-7318-830-6.
- [12] PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU: aneb Jak uvařit dobrý projekt*. 1. vyd. Nymburk: Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.
- [13] PROVAZNÍKOVÁ, Romana; SEDLÁČKOVÁ, Olga. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

- [14] PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. 1. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. 241 s. ISBN 80-86775-03-8.
- [15] REKTOŘÍK, Jaroslav, et al. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. [s.l.] : Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3
- [16] VILAMOVÁ, Šárka. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2004. 196 s. ISBN 80-24708280.
- [17] WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. 1. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

SEZNAM ELEKTRONICKÝCH PRAMENŮ

[18] *Fondy evropské unie* [online]. 2009, 2010 [cit. 2010-03-08]. Regionální operační programy. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>>.

[19] *Fondy evropské unie* [online]. 2009, 2010 [cit. 2010-03-08]. ROP NUTS II Střední Morava. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-NUTS-II-Stredni-Morava>>.

[20] *Obec Březnice* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. Obec Březnice. Dostupné z WWW: <<http://www.breznice-zlin.cz/>>.

[21] MINAŘÍKOVÁ, Hana. Sportovní a kulturní areál má být hotový v létě. *Zlínský deník.cz* [online]. 2009, 5, [cit. 2010-05-12]. Dostupný z WWW: <http://zlinsky.denik.cz/zpravy_region/sportovni-a-kulturni-areal-ma-byt-hotovy-v-lete.html>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
EAGGF	Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond
EHS	Evropské hospodářské společenství
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
F1	Stav peněžních prostředků v rozpočtu na začátku rozpočtového období
F2	Stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období
HDP	Hrubý domácí produkt
IT	Informační technologie
MŠ	Mateřská škola
NUTS II	Normované členění ČR na 8 regionů soudržnosti
P	Příjmy
PPP	Public private partnership
ROP	Regionální operační program
SK	Sportovní klub
TJ	Tělocvičná jednota
V	Výdaje

SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Graf 1 – Struktura příjmů rozpočtu obce 2007 - 2009 [vlastní zpracování z dat obce].....	40
Graf 2 – Vývoj příjmů obce ve sledovaném období [vlastní zpracování z dat obce].....	40
Graf 3 – Struktura výdajů obecního rozpočtu [vlastní zpracování z dat obce].....	41
Graf 4 – Vývoj výdajů obce ve sledovaném období [vlastní zpracování z dat obce].....	41
Graf 5 – Vývoj salda příjmů a výdajů [vlastní zpracování z dat obce]	42
Graf 6 – Vývoj krytí investic obce z investičních transfer [vlastní zpracování z dat obce]	43
Graf 7 – Vývoj počtu obyvatel [vlastní zpracování z dat obce]	45
Graf 8 – Vývoj počtu obyvatel obce v jednotlivých věkových kategoriích [vlastní zpracování z dat obce]	46
Graf 9 – Vývoj procentuelního složení obyvatel Březnice [vlastní zpracování z dat obce]	46
Graf 10 – Vývoj počtu narozených a zemřelých [vlastní zpracování z dat obce]	47
Graf 11 – Vývoj přírůstků a úbytků obyvatel Březnice [vlastní zpracování z dat obce].....	48
Graf 12 – Věkové složení respondentů [vlastní zpracování]	54
Graf 13 – Hodnocení sportovně – kulturního areálu [vlastní zpracování]	54
Graf 14 – Hodnocení vybudování areálu mladými rodinami [vlastní zpracování]	55
Graf 15 – Vliv projektu na pozici starosty [vlastní zpracování].....	56
Graf 16 – Hodnocení využití areálu [vlastní zpracování].....	57
Graf 17 – Četnost využívání areálu [vlastní zpracování]	57
Graf 18 – Rozšíření provozu sportovně – kulturního areálu [vlastní zpracování].....	58
Graf 19 – Negativní externality provozu areálu [vlastní zpracování]	59
Graf 20 – Hodnocení spokojenosti s vývojem obce [vlastní zpracování]	60
Obrázek 1-Znak obce [20]	33
Obrázek 2 – Vizualizace sportovně-kulturního areálu [21].....	49

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1- SWOT analýza možností financování projektů z fondů EU [vlastní zpracování]	35
Tabulka 2 – Schválený rozpočet pro jednotlivá léta v Kč [vlastní zpracování z dat obce]	38
Tabulka 3 – Rozpočet po změnách pro jednotlivá léta v Kč [vlastní zpracování z dat obce]	38
Tabulka 4 – Skutečné plnění rozpočtu v Kč [vlastní zpracování z dat obce]	39
Tabulka 5 – Investiční transfery vs. kapitálové výdaje obce [vlastní zpracování z dat obce]	42
Tabulka 6 – Absolutní a relativní hodnoty relevantních položek aktiv [vlastní zpracování z dat obce]	43
Tabulka 7 – Absolutní a relativní hodnoty relevantních položek pasiv [vlastní zpracování z dat obce]	44
Tabulka 8 – CF z projektu 1. část [vlastní zpracování z dat obce]	50
Tabulka 9 – CF z projektu 2. část [vlastní zpracování z dat obce]	50
Tabulka 10 – Nezaměstnanost v obci [vlastní zpracování z dat Úřadu práce ve Zlíně]	52

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Image obce v souvislosti s realizací projektu Sportovně – kulturní areál v Březnici

Vážení spoluobčané, chtěla bych Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který se zkoumá, jak ovlivnila realizace projektu Sportovně-kulturní areál život v obci, kulturní a sportovní vyžití a image obce vůbec. Tento dotazník je výchozím dokumentem pro bakalářskou práci na téma Analýza možností financování projektů obce Březnice z fondů EU.

Instrukce: U každé otázky, prosím, zaškrtněte křížkem odpověď, která vyjadřuje Váš názor. Dotazník je zcela anonymní a ujišťuji Vás, že informace získané tímto dotazníkem nebudou žádným způsobem zneužity. Jsou určeny pouze pro moji bakalářskou práci.

Děkuji Vám předem za pochopení, ochotu a čas, který jste věnoval/a vyplnění tohoto dotazníku. Výsledky vyhodnocení dotazníkového šetření Vám v případě Vašeho zájmu ráda zašlu.

1. Jak se Vám žije v obci Březnice?

- a) Jsem velmi spokojen/a
- b) Jsem spokojen/a
- c) Nejsem moc spokojen/a
- d) Nejsem spokojen/a
- e) Nejsem vůbec spokojen/a

2. Jak dlouho žijete v obci Březnice?

- a) Od narození
- b) Podstatnou část svého života
- c) Krátce – přistěhoval/a jsem se

3. Jste spokojeni se současným vedením obce?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nemám názor

4. Ovlivnil úspěšně realizovaný projekt sportovně – kulturního areálu v pozitivním smyslu Váš názor na starostu obce?

- a) Ano, velmi
- b) Spíše ano
- c) Nemám názor
- d) Spíše ne
- e) Ne

5. Pokud jste se do Březnice přistěhoval/a, proč jste si vybral/a právě tuto obec?

- a) Stěhování za partnerem/kou, za rodinnými příslušníky
- b) Dobrá dopravní dostupnost
- c) Dobré podmínky pro rodinný život
- d) Jiné(napište prosím)

6. Pohlaví

- a) Muž
- b) Žena

7. Kolik je Vám let?

- a) do 18
- b) 18 – 24
- c) 25 – 34
- d) 35 – 49
- e) 50 – 65
- f) 66 a více

8. Máte děti? (Pokud ano, kolik a jak staré)

- a) Ano (počet...../věk.....)
- b) Ne

9. Jak hodnotíte počín vybudování nového sportovně – kulturního areálu v obci?

- a) Velmi pozitivně
- b) Pozitivně

- c) Je mi to jedno
- d) Negativně
- e) Velmi negativně

10. Využíváte sportovně – kulturní areál? (Hřiště, dětské hřiště, kulturní akce, sportovní utkání)

- a) Ano
- b) Ne
- c) Já ne, ale moje děti ano

11. Pokud navštěvujete sportovně – kulturní areál, nebo pokud jej vaše děti navštěvují, jak často?

- a) Velmi často
- b) Často
- c) Občas
- d) Zřídka

12. Uvítali byste, kdyby ve sportovně – kulturním areálu fungoval bufet celoročně (respektive sezónně)?

- a) Určitě ano
- b) Spíše ano
- c) Nemám názor
- d) Spíše ne
- e) Určitě ne

13. Uvítali byste, kdyby kolem sportovně – kulturního areálu vedla cyklostezka?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Je mi to jedno

14. Vadí vám zvýšený provoz a hluk v obci související s provozem sportovně – kulturního areálu?

- a) Ano, hluk

- b) Ano, provoz
- c) Hluk i provoz
- d) Ne

15. Myslíte si, že díky novému sportovní - kulturnímu areálu se zvýšilo povědomí o obci Březnice? Zviditelnilo ji to?

- a) Ano, určitě
- b) Asi ano
- c) Ano, ale ne významně
- d) Spíše ne
- e) Ne, vůbec

16. Do jaké míry souhlasíte s výrokem: „ Březnice je živou, rozvíjející se obcí, příjemnou pro život.“

- a) Silně souhlasím
- b) Souhlasím
- c) Nemám názor
- d) Nesouhlasím
- e) Silně nesouhlasím

Pokud máte nějaké připomínky k tématu, piště je prosím zde.

Ještě jednou Vám děkuji za čas, který jste obětovali vyplnění dotazníku!